

GazeteVefa

Japonya'nın Plushenko'su: Yuzuru Hanyu

Aksolet Doku Onarımı ile İlgili Araştırmalarımızda Bir Kilit Nokta Olabilir

HANGİ ZAMANI YAŞIYORUZ?

Okulumuz Öğrencilerinden Aslı Gürel ile Dans Üzerine

Betül Gül: Bize dansa başlama hikayenden bahsedebilir misin? Ne zaman başladın, ilk başladığında nelerle karşılaştın, devam ettiğinde neler yaşadın?

Aslı Gürel: Ben 7 yaşında dans kursuna gitmeye başladım. O da aslında şöyle oldu: 3-4 yaşlarındayken Winx ve Hepsi 1 izlerken o TV programlarındaki dansı görünce aynı figürleri evde denemeye başladım. Her yaptığımda “Ben bunu yapıbiliyormuşum.” diyerek şaşıırıyordum, ki zaten ailem de ilgili dansa; halay çekmeye, oryantal oynamaya bayılırlar. Her toplandığımızda evde bir şenlik havası olurdu, ben de onlara katılırdım. Hatta anneannem bile ben dans edeyim diye radyoda şarkı istiyordu. Ailem bunları fark ettikten sonra beni bir dans kursuna götürme kararı verdi. Aslında onlar sayesinde oldu, onlar yönlendirdiler. Daha sonra dans kursuna gitmeye başladım ve orada

her sene şov çıkarıyorduk. O zamanın şartlarına göre, normal bir çocuğa verilen bir eğitim aldım. Orada arkadaşlarım vardı fakat hepsi benden büyüktü. Ben 7 yaşındaydım, onlar 12-13 yaşlarındaydı. Bundan dolayı da biraz ayrımcılıkla başladım dansa. Dans arkadaşlarımdan ayrımcılık görmem benim içime kapank bir olmama neden oldu.

Ama dansı çok sevdiğim için bırakma gibi bir düşüncem yoktu ve aynı dans kursuna 4 yıl devam ettim. 11-12 yaşlarında başka bir dans kursuna gittim ve orada da her hafta farklı bir koreografi alıyorduk. Her hafta farklı şeyler öğrenebildiğim için çok hoşuma gidiyordu. Bir gün arkadaşlarım “DansFabrika diye bir yer varmış, biz oraya deneme dersine gideceğiz. Gelmek ister misin?” dediler. Ben de gitmek istedim ve hep beraber deneme dersine gittik. O ilk ders Ömer Yeşilbaş'ın der-

siydi. Yaptığı koreografiyi ben de yaptım, beni tek çıkardı. Çok utan- gaç olduğumu ve tüm insanların beni des- hatırlı-

potansiyelimini olduğunu ve derslere devam etmem gerektiğini söyledi. O zamanlar DansFabrika'da 12 yaşında kimse yoktu ve bundan dolayı biraz çekinmişim. Ben oradaki insanların beni desteklemesini, dansın orada yarattığı atmosferi gördükten sonra çok şaşırdım çünkü daha öncesinde hiç böyle bir şey yaşamamıştım. Bunun üzerine dansa 2 ay kadar ara verdim. Dansa küsmedim sadece yaşadığım şeyi sindirmem gerekiyordu. Sonrasında bir gün annem “DansFabrika'da ünlü koreograf Hamza Haimami'in workshopu varmış gitmek ister misin?” dedi. Ben ilk başta istemedim, tersledim ama annem çok ısrar edip götürdü. Böylece DansFabrika'ya başladım.

Dansı kendinde şu an ne olarak tanımlıyorsun? Dans senin için ne anlam ifade ediyor?

Aslı Gürel: Çok klasik bir şey söyleyeceğim fakat dans beni ben yapan şey. Ben belki de doğduğumdan beri dansla büyüdüm ve dansın bana yaşattığı şeyler bugünkü beni yarattı ve bu süreç hâlâ devam ediyor. Dans aslında benim yerimde durmamı engelleyen şey. Dansı ben kendimde şöyle görüyorum: Dünyada yaklaşık yedi bin farklı dil var ve her dilden insanı bir odaya kapatsak, o insanlar iletişim kuramazlar. Ama biz bu insanları dans kamplarında görüyoruz ve bu insanlar aynı dili konuşabiliyor dans sayesinde. Dansın kendini ifade ettirme şekli benim için bir dil gibi aslında, herkesin konuşabildiği bir dil. Mesela ben kelimelerle ifade edemediğim şeyleri dansla kolay bir şekilde ifade edebiliyorum ve dansın gücü benim için kelimelerden daha büyük bir anlam taşıyor.

YAZININ DEVAMI SAYFA E1'DE!

PANDEMİ İLE MÜCADELEDE DEVLETLER

Rabia Can

Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıktığı düşünülen COVID-19, uzun bir süredir bizlerle beraber ve ortaya çıkardığı kayıpların yanında oluşturduğu tehlike hiç de azalmış değil. Neredeyse tüm ülkelerde yaygınlik gösteren virüs, insanların sosyal hayatında tedbirler almasına rağmen hızlı bir şekilde yayılmaya devam ediyor ve hiç şüphesiz devletler de bununla ilgili en hızlı, aynı zamanda en etkili yoldan virüsün bitirilmesi-ne ilişkin yeni planlar üretiyor.

Bazı ülkeler, ortaya koyduğu fikirlerle bir tık daha ön plana çıksa da henüz hiçbir ülke virüsü bitirecek büyük adımı atamamış durumda. Bu da her geçen dakika için yeni bir tehlike arz ediyor. 2019'da Bill ve Melinda Gates Vakfı, virüs henüz bu kadar yayılım göstermemişken bir rapor yayımlamıştı. Yayımlanan Küresel Sağlık Güvenliği Endeksi Raporu'na göre ABD ve İngiltere, virüse hazırlık için örnek ülkeler arasındaydı fakat Çin, Vietnam ve Yeni Zelanda bu konuda en başarılı- sız ülkeler olarak gösteriliyordu.

2021 için aynı sıralamayı ortaya koymamız çok zor. Çünkü bazı ülkeler virüsün bulaşmasını engelleme aşamasından virüsün yayılmasını geciktirme aşamasına geçme konusunda yetersiz kaldı. Örneğin İngiltere, İtalya, Fransa, ABD ve İspanya'da ölümler ciddi ve kontrolsüz bir şekilde artmaya başladı. Aynı zamanda engellenemeyecek derecede artan yayılım, insanların sosyal hayatını çok olumsuz etkiledi.

Tüm bunlara rağmen Güney Kore, Singapur, Tayvan ve Hong Kong'un coğrafi anlamda Çin'e yakın olmasına rağmen diğer ülkelere göre istatistiksel anlamda gösterdikleri başarı şaşkınlıkla karşılandı. Yeni Zelanda örnek ülke olarak takdir toplarken 95 milyonluk nüfusa sahip Vietnam'ın ölüm sayısı 35 ile sınırlı kaldı.

Bu Karşıtlığın Sebebi Ne?

ABD'deki Michigan Üniversitesinden küresel sağlık uzmanı olan Prof. Dr. Elizabeth King, “Herkes aynı virüsle uğraşıyor, öyleyse ülkeler neden farklı tepkiler veriyor?” sorusunu yöneltti. Bir raporu yayımlamanın zorluğu da işte tam burada karşımıza çıkıyor. Çünkü ülkeler vaka veya ölüm istatistiklerini paylaşırken farklı kaynaklardan yararlanıyor. Örneğin Belçika, şüpheli vakaları da ölüm listesine kaydederken Almanya ve Fransa da bakimev-

lerindeki hastaları ölüm listesine ekliyor. Vaka sayısını karşılaştırmak ise apayrı bir sorun. Çünkü ne kadar fazla test yapılırsa o kadar fazla vaka çıkıyor. Bu da ülkelerin test sayısı-yla alakalı bir durum olduğu için ortaya net bir sonuç vermiyor. Bu nedenle rapor oluşturulurken ortalama değerler baz alınıyor. Ülkelerin demografik yapıları da bir başka sorunu beraberinde getiriyor.

Siyasi Kararlar da Verilerde Etkin Rol Oynuyor

Ülkelerin verdiği siyasi kararlar virüsle mücadelede şüphesiz ki en önemli faktör. Çin'in Wuhan kentinin tamamen karantinaya alınmasının ardından vaka sayılarında görülen azalış bunun bir örneği olabilir. Prof. Dr. Elizabeth King; halkın alınan siyasi kararlara karşı hoşgörüsünü ve bu kararların uygulamaya dökmesini, halkın devlete olan güveninden ortaya çıktığını belirtiyor.

Güney Kore

Güney Kore'nin göze batan başarısının kaynağını, SARS virüsü nedeniyle bu tür hastalıklara hazırlıklı olmasıydı. Asıl strateji ise ücretsiz yapılan testlerle beraber hangi bölgedeki vaka sayısının daha yoğun olduğunun saptanmasıydı. Günde 15 bin kişinin testten geçirildiği uygulamada 50 mobil test merkezi yapıldı ve virüsün yoğun olduğu bölgeler, insanların telefonlarına mesaj

olarak bildirildi.

Singapur

Singapur'da uygulanan asıl yöntem ise ceza vermekti. Kurallara uymayanların cezası 6 bin dolar ya da 6 ay hapis yatmak olarak belirlendi. Bunu yaparken bir uygulamadan faydalanıldı. Kişilerin lokasyonu, cep telefonlarından alınan sinyallerle belirlendi ve böylece hiçbir haksızlığa yol açmayacak şekilde kanun uygulandı.

Hong Kong

Okulların kapatılmasını ve ulaşımın sınırlandırılmasını hızlı bir şekilde uygulayan Hong Kong'un da geliştirdikleri bir uygulamadan faydalanması, başarısının temel kaynağı olarak düşünülüyor.

Vietnam

Aciliyeti olmayan tüm iş yerlerinin geçici kapatıldığı Vietnam'da hızlı verilen kararlar ülkenin kurtarıcısı oldu diyebiliriz. Ayrıca devlet yöneticilerin kamuya olan şeffaflıkla alışverişi de insanların devlete olan güvenini artırdı.

Asıl Başarı Doğru Zamanlama

Virüsle mücadelede başarıya ulaşmanın temel sırrının doğru zamanlama olduğunu ileri süren Prof. Dr.

King, hükümetlerin aldığı kararların uygulamaya geçirilme hızını başarının tanımlayıcısı olarak görüyor.

İngiltere'deki Exeter Üniversitesinde çevre ekonomisi profesörü olan Ian J. Bateman “Covid'in sadece can kaybı değil, aynı zamanda uzun vadeli sağlık sistemi ve ekonomi üzerindeki zincirleme etkileri de, işi şansa bırakmanın doğru yaklaşım olmadığını gösteriyor. Geç, isteksiz, aşırı karmaşık ve tutarsız bir şekilde hareket etmek daha fazla ölüm, daha fazla hastalık, daha yüksek maliyet ve daha büyük ekonomik zararı da beraberinde getirir.”

Uzun süredir devam eden koronavirüsün oluşturduğu etkiler pek de alışık olmadığımız türden. Devletlerin başarı oranı, uygulamaya geçirdikleri yöntemlerden ziyade insanların tutumuna da bağlı. Şu anlık sosyal mesafe kurallarına ve oluşturulan yasaklara uymaktan başka yapacağımız bir şey yok. Aşılana kişilerde olumlu sonuçların alınması, sürece ilişkin ümidimizi büyük ölçüde artırıyor. Yaz aylarında bitmesi öngörülen virüse ilişkin tüm gelişmeler gazetemizde sizlerle paylaşılacaktır.

Bitcoin Neden Yükseliyor?

Charles Darwin

Çağımızın Hastalığı: Obezite

Münazır Fatih Şahinbaş ile Münazara Üzerine

Sularımız Tükleniyor

GÜNDEM

PANDEMİ SEBEBİ İLE VİZYON TARİHİ ERTELENEN FİMLER

Bengü Hayat Şimşek

Hepimizin bildiği üzere 2019 yılının son ayında ortaya çıkan ve tüm dünyaya yayılan koronavirüs, kısa zamanda herkesin hayatında değişimlere yol açtı. Hâlâ devam etmekte olan salgından, en çok etkilenen sektörlerden biri de sinema sektörü oldu. Salgının yayılım hızını ve verdiği zararı azaltmak üzere insanlara kalabalık mekanlardan uzak durma çağırısı yapılırken sinemalar, tiyatrolar, gösteri merkezleri gibi toplu alanlar da uzun bir süre için kapatıldı. Hem sinemaların kapatılması hem de salgın sebebiyle çekimler ara verilmesi sonucu heyecanla beklenen birçok filmin yayın tarihleri de ertelendi. Bazı şirketler, pandemi sürecinde çevrim içi platformlara verilen ilginin artması sonucu vizyona girmeye hazırlanan filmlerini Netflix, Amazon Prime, Disney+ ve VOD platformlarında yayınlamaya karar verdi. Bu yazıda da pandemi sebebiyle ertelenen filmlere göz atacağız. En kısa zamanda patlamış mısır sesli, kırmızı koltuklu, dev ekranlı salonlara döneceğimiz günlerin gelmesini diliyor ve filmlerden bahsetmeye geçiyorum.

Fantastik Beasts 3

Warner Bros. 2019 yılının mart ayında Fantastik Canavarlar 3'ün vizyon tarihini 20 Kasım 2020 olarak açıklamıştı fakat biz mugglelar için beklemesi yeterince zor olan bu tarih pandemi sebebiyle 12 Kasım 2021'e çekilmişti. Fantastik Canavarlar serisinin ikinci filminin ardından aldığı olumsuz tepkilerden dolayı J.K.Rowling'in üçüncü filmin senaryosunu baştan yazması sonucu yeterince geciken filmin çekimlerinin başladığı haberleri konuşuluyordu. Ancak Gellert Grindelwald'ı canlandıran Johnny Depp'in kadrodan ayrılmasıyla filmin vizyon tarihi 15 Temmuz 2022'ye alındı. Johnny Depp'in son zamanlarda gündeme geldiği aile içi şiddet konuları sebebiyle Warner Bros, oyuncuyla daha fazla çalışmak istemediğini belirtti. Karanlık büyücü Greendelwald'ı canlandıracak isim ise Mads Mikkelsen olarak duyuruldu. Şubat ayının başında ise sette çalışanlardan birinin enfekte olduğu haberleri çıktı.

Serinin son filminden dört yıl sonra yayınlanacak olan bu filmde İkinci Dünya Savaşı'nda büyücülerin rolleri işlenecek. The Wizarding World'de geçen filmin oyuncu kadrosunda Jessica Williams, Jude Law, Eddie Redmayne gibi isimler yer alıyor.

No Time To Die

James Bond serisinin 25. filmi olacak olan No Time To Die, pandemi sebebiyle vizyon tarihi ertelenen ve büyük ses getireceği düşünülen yapımlardan bir diğeri. Bugüne kadar pandemi sebebiyle vizyon tarihi birçok kez ertelenen film için yapılan en son açıklamada vizyon tarihi 8 Ekim 2021 olarak açıklandı. Filme dijital platformlardan yağın tekliflerin ardından, MGM yaptığı son açıklamada filmin herhangi bir dijital platforma satılmayacağını ve izleyicinin sinema deneyimini korumak için vizyon tarihinin erteleneceğini duyurdu.

James Bond'a beşinci kez hayat verecek olan Daniel Craig, bu filmle son kez kamera karşısına çıkacak. Filmde ise Ajan 007'nin emekliye ayrıldıktan sonra huzurlu bir hayat sürmeye çalışırken eski bir dostunun kendisinden yardım istemesi üzerine kaçırılan bir bilim adamını kurtarmaya çalışması anlatılıyor. Filmin müziklerinden sorumlu olan Billie Eilish, 1962'den beri çekilen serinin en genç bestecisi olacak. Filmin oyuncu kadrosunda ise Rami Malek, Léa Seydoux gibi isimler yer alıyor.

Elvis Presley Filmi

Sıkça gündeme gelmesine rağmen ismi hâlâ kamuoyu ile paylaşılmayan bu filmin 5 Kasım 2021'de vizyona girmesi bekleniyordu. Ancak geçtiğimiz günlerde Warner Bros. filmin 3 Haziran 2022'de hem sinemalarda hem de HBO Max platformunda yayınlanacağını açıkladı. Bu erteleme'nin sebebi ise filmin çekimlerinin Tom Hanks ve eşinin koronavirüs testinin pozitif çıkması sonucu durdurulması olarak gösteriliyor.

Elvis Presley'in hayatını konu alan filmin hem yönetmeni hem de Craig Pearce ile birlikte senaristliğini Baz Luhrmann üstleniyor. Elvis Presley'i Austin Butler, menajerini ise Tom Hanks'in canlandırdığı film merakla beklenen yapımlardan biri.

F9

Fast & Furious serisinin 9. filmi olan F9, gişede büyük ses getirmesi beklenen yüksek bütçeli yapımlardan biri. Başrol oyuncusu Vin Diesel, bu efsanevi aksiyon serisinin sevenlerinde büyük hayal kırıklığı yaratan erteleme'nin olmaması için elinden geleni yapacağını açıklamıştı fakat pandemi sebebiyle Universal, filmin vizyon tarihini erteleme kararı aldı. Filmin 28 Mayıs 2021 tarihinde vizyona girmesi bekleniyor.

Film, 2017'de yayınlanan The Fate of Furious filminden sonraki zamanı konu alıyor. Emekliye ayrılmış bir sokak yarışçısı olan Dom Toret-

to'nun geçmişinden gelen bir düşmanla mücadelesi anlatılıyor. Vin Diesel, John Cena, Charlize Theron, Helen Mirren, Michelle Rodriguez gibi isimlerin yer aldığı filmin yönetmen koltuğunda ise Justin Lin'e rastlıyoruz.

Avatar 2

Avatar 2, ilk filmin yayınlanmasının üzerinden 12 yıl geçmiş olmasına rağmen büyük bir kitlenin hâlâ heyecanla ve sabırsızlıkla beklediği, beş bölümden oluşan fantastik serinin ikinci filmi. Henüz ismi tam olarak kararlaştırılmamış olan film için Disney, salgın sebebiyle vizyon tarihinin bir yıl ileri alınacağını duyurdu. 16 Aralık 2022'de vizyona girmesi planlanan filmin yönetmeni James Cameron, pandemi sebebiyle filmin daha önceden belirlenen tarihe yetişmesinin mümkün olmadığını ve bu durumdan dolayı hayal kırıklığına uğradığını belirtti. Bu gecikme yüzünden serinin diğer filmlerinin de birer yıl gecikmeyle yayınlanacağı düşünülüyor. Ayrıca çıkması beklenen Avatar oyununun da çıkış tarihinin erteleneceği duyuruldu.

İkinci filmin konusu hakkında henüz çok fazla bir şey bilinmemesiyle beraber filmin ilk filmde 10 sene sonrasını konu aldığı söyleniyor. Ayrıca filmin büyük bir kısmının Pandora'nın okyanuslarında geçtiği ve filmde su altı çekimlerine yer verildiği biliniyor. Filmin oyuncu kadrosunda yeni isimlerin yanında serinin ilk filminden de oyuncular göreceğiz. Kate Winslet, David Thewlis, Oona Chaplin gibi isimleri bu fantastik evrenin bir parçası olarak ilk defa izleyeceğiz.

Venom: Let There Be Carnage

Sony'nin 2020 yılının ekim ayında yayınlamayı planladığı 'Venom'un devam filmi de yayın tarihi pandemi sebebiyle ertelenen filmler arasında. İlk filmi seyircilerden pek de olumlu bir dönüş almayan bu yapımın 2 Ekim 2020 tarihinde seyircileriyle buluşması planlanıyordu. Fakat pandemi sebebiyle diğer birçok filmini erteleyen Sony, bu filmi de 25

Haziran 2021 tarihine erteledi.

Tom Hardy'nin başrolünü üstlendiği filmde; Michelle Williams, Woody Harrelson ve Reid Scott gibi isimler yer alıyor. Vücudunda bir organizma taşıyan gazeteci Eddie Brock'un hikayesinin devamının anlatıldığı bu süper kahraman filmine Andy Serkis yönetmenlik yapıyor.

Uncharted

Aynı isimli video oyunu serisinden uyarlanan ve yıllardır kadro değişikliklerinden dolayı çekilemeyen bu film de geçtiğimiz sene salgından nasibini aldı. Çekimlerine başlandığı gün, koronavirüs sebebiyle çekimleri durdurulan filmin yeni vizyon tarihi 1 Şubat 2022 olarak açıklandı. İlk başta çekimlere altı haftalık bir ara verildiği duyurulmuştu fakat salgının seyri değişmediğinden dolayı çekimlere hâlâ başlanamadı.

Başrollerinde Spider Man serisinden tanıdığımız Tom Holland, Antonio Banderas ve Mark Wahlberg'ün yer aldığı filmin yönetmenliğini Ruben Fleischer üstleniyor. Filmde ise dünyayı gezen bir hazine avcısı olan Nathan Drake'in hikayesi anlatılıyor. İndiana Jones tadında bir yapım olacağı konuşulan film, oyununun sevenleri tarafından da büyük bir merakla bekleniyor.

Top Gun: Maverick

Başrolünde Tom Cruise'un oynadığı 1986 yapımı Top Gun'ın devam filmi olacak bu yapım, 34 sene sonra izleyiciyle buluşacaktı. Fakat maliyeti 150 milyon doların üzerinde olan bu filmde büyük bir gişe beklentisi olan Paramount, sinemaların kapatılması ve belirsizlik sebebiyle filmin vizyon tarihini 2 Temmuz 2021'e erteledi.

Başrolünde yine Tom Cruise'un rol aldığı Top Gun 2, ilk filmde 30 yıl sonrasını konu ediniyor. Top Gun mezunlarının özel bir görev için Pete Mitchell (Tom Cruise) tarafından eğitilmesini anlatan filmin oyuncu kadrosunu Val Kilmer, Miles Teller, Jennifer Connelly gibi isimler oluşturuyor.

Spiral: From the Book of Saw

İlk filmi 2004 yılında yayınlanan ve büyük ses getiren Testere serisinin devam filmi de geçtiğimiz yıl mayıs ayında vizyona girmesi beklenen filmlerden biriydi. Ancak pandemi sebebiyle vizyon tarihi çokça kez değiştirilen film için en son açıklanan vizyon tarihi 21 Mayıs 2021'dir.

Filmin hem yapımcısı hem de başrol oyuncusu olan Chris Rock, şehirde işlenen tuhaf cinayetleri çözmeye çalışan deneyimli bir dedektifi canlandırıyor. Dedektif ve yardımcısının soruşturmayı ilerlettikçe peşinde oldukları katilin hedeflerinden biri olmaları anlatılıyor. Klasik bir Testere filminden beklendiği gibi, bu filmde de çeşitli oyunlarla eğlenilen bir katil ve hayatta kalmaya çalışan kurbanları izleyeceğiz.

John Wick 4

Aksiyon serisi olan John Wick'in üçüncü filmi Parabellum'un gişede yakaladığı büyük başarının hemen ardından serinin dördüncü filmi çekilmeye karar verilmişti. Ancak pandemi başladığında henüz çekimlerine dahi başlanmadığından filmin vizyon tarihi 21 Mayıs 2021'den 27 Mayıs 2022'ye ertelendi. Ancak filmin vizyon tarihi hâlâ kesin değil çünkü başrol oyuncusu Keanu Reeves'in, çekimlere tekrar başlanabileceği duruma gelindiğinde önce yarım bırakılan Matrix 4'ün çekimlerini tamamlayacağı ardından da John Wick 4 için çalışmalara başlayacağına dair bir açıklama yapıldı. Filmin senaryosu hakkında da henüz kesin bir açıklama gelmedi fakat filmde su altı çekimlerine yer verileceğine dair söylentiler var. Filmin yönetmenliğini önceki filmleri de yönetmiş olan Chad Stahelski üstleniyor.

Dünyanın İlk Uçan Araba Havaalanı Resmi Onay Aldı

Öykü Dönmez

Uzun zamandır insanların ilgisini çeken bir konu olan uçan arabalar, geçmiş yıllarda Boeing ve Porsche gibi şirketlerin proje ve yatırımlarıyla beraber popüleritesini daha da arttırdı. Bu konuda en önemli adımlardan biri ise geçtiğimiz haftalarda İngiltere'de atıldı. İngiliz firması Urban Air Port ve Koreli otomobil üreticisi Hyundai iş birliği kapsamında, Air-One isimli dünyanın ilk uçan araba havaalanına onay verildi. Bir ilki gerçekleştiren Air-One projesi, uçan araba, hava taksisi ve dronelere özel iniş pisti şeklinde ta-

sarlandı. İngiltere'nin West Midlands bölgesinin Coventry ilinde kurulacak olan havaalanının 2021 yılının sonuna doğru tamamlanması bekleniyor.

Birkaç ay içerisinde çalışmalarına başlanması planlanan dünyanın ilk uçan araba havaalanı, şimdiye kadar yapılmış en küçük havaalanı olacak. Ultra kompakt boyutlarda tasarlanan Air-One, elektrikli hava taksilerinin ve insansız hava araçlarının pillerini şarj eden bir istasyon görevi görecek. Piyasada adını duyurmuş tasarımcılar bu konseptte yapılan geçici havaalanlarının tıkanıklığı, hava kirliliğini azaltacağını

ve sıfır karbonlu bir geleceğe zemin hazırlayacağını düşündüklerini belirttiler. Uçan araba sektörü açısından önemli bir gelişme olan Air-One Havaalanı, 14 metre çapında bir iniş pistine sahip olacak. Geleneksel bir helikopter pistinden daha büyük olması sayesinde helikopterleri ve herhangi bir eVTOL aracını barındırabilecek. Bir diğer özelliği ise kurulumunun kısa sürmesi sebebiyle havaalanının kolayca sökülüp alternatif alanlara taşınabilmesi de mümkün olacak.

Urban Air Port'un tasarlamış olduğu sıfır emisyonlu havaalanı, potansiyel geleceği sayesinde Co-

ventry Belediyesi tarafından da desteklenerek 1,2 milyon sterlinlik bir hükümet hibesi aldı. Ayrıca, 2028 yılına kadar kendi ticari uçan araçlarını piyasaya sürmeyi hedefleyen

Hyundai Motor Group tarafından da destekleniyor. Hyundai, bir yıl önce Uber ile işbirliği kapsamında tasarlanan S-A1 adlı kendi uçan taksisini

piyasaya sürmüştü. Air-One, havaalanında bu aracını kullanıma açacağını bildirdi. Şirketler ve yetkililer uçan arabalar için gerekli temellere yatırım yaptıkça "kentsel hava mobilitesi" yeniliğinin önümüzdeki 20 yıl içinde yaklaşık 1 trilyon sterlin değerinde olacağı tahmin ediliyor.

Coventry Şehir Konseyi Kabine Üyesi Cllr Jim O'Boyle, açıklamalarında "Biz zaten elektrikli taşımacılığın geleceğini şekillendirmeye yardımcı olan bir şehiriz ve bu, Coventry'yi ön plana çıkaran başka bir çığır açan proje olacak." cümlelerini kullandı.

GÜNDEM

BITCOİN NEDEN YÜKSELİYOR?

Helen Özaydın

2017 yılındaki hızlı yükselişiyile dikkat çeken Bitcoin, geçen yıla kıyasla %300 oranında değer artışı kaydederek 2021'in ilk günlerinde 42.000\$ seviyesine ulaştı. İlk kullanımdan yaklaşık 11 yıl sonra, 2017 yılında 20.000\$ dolar daha değer kazanmış ancak bir yıl sonra 3.000\$ seviyesine gerilemişti. Bu kripto paranın* değerindeki yükselişin sebebi nedir, 2017'deki gibi bir yükseliş mi yaşanıyor?

2017'de kripto para ekosistemi çoğunlukla, küresel finansal sistemin dışında olması sebebiyle Bitcoin'e yönelen küçük ölçekli bireysel yatırımcılardan oluşuyordu. Şimdi ise milyarder yatırımcı Paul Tudor Jones ve sigorta devi Mass-Mutual gibi büyük isimler Bitcoin'e önemli yatırımlar yaptı ve geçmişte kripto paraya kuşkuyla bakan JP Morgan gibi şirketler bile Bitcoin'in parlak bir geleceği olabileceğini söylüyor. Kripto para birimine olan güveni artıran bu gelişmeler Bitcoin'in yaygınlaşmasına katkı sunuyor.

Ödeme türü olarak Bitcoin'i kabul eden platformların sayısı artıyor. PayPal artık müşterilerinin doğrudan PayPal hesaplarından Bitcoin satın almalarına, tutmalarına ve satmalarına izin veriyor. Rakip dijital ödeme şirketi Square de kasım ayında kullanıcılarının dijital para birimi alımlarında artış olduğu açıkladı. Yaklaşık 4 ay önce Visa, önde gelen kripto para borsalarının Coinbase'le birlikte Bitcoin ile bağlantılı banka ve kredi kartlarını kullanıma sundu. Anlaşıldığı üzere, Bitcoin yasa dışı alışverişler için bir ödeme türü olarak kullanıldığı gün-

lerden bu yana çok mesafe katetti. Dijital cüzdanlara ve borsalara erişim artık daha kolay ve bu alandaki güvenilir bilgi kaynaklarının sayısı önemli ölçüde artmış durumda. Vadedi işlemler ve opsiyonların yanı sıra blok zinciriyle ilgili fonların piyasaya sürülmesi, birçok kuşku lu yatırımcıya güven veriyor.

Yeni Bitcoin talebi de yavaşlıyor çünkü Bitcoin madencilerinin blok

di merkez bankalarının dijital para birimleri üzerinde çalışıyorlar ya da bunu yapma niyetlerini detaylandıran teknik incelemeler yayınlıyorlar. Bu durum, finans dünyasındaki güçlerin kripto para birimlerini gelecek olarak gördüğünün açık bir işareti olarak yorumlanıyor. Bunlara ek olarak ABD Merkez Bankası,

işaret etse de herkes aynı fikirde değil. Kanadalı finansal danışmanlık şirketi Rosenberg Research and Associates'ın baş ekonomisti David Rosenberg, Bitcoin'de yine bir yapay değer artışının yaşandığını düşünüyor. Ayrıca kendisi de dâhil olmak üzere yatırımcıların Bitcoin'in nasıl işlediğini anlamadıklarını ve sürüyü takip etme güdüsüyle bir Bitcoin balonunun oluştuğunu ifade ediyor. Bu değerlerdeki büyük iniş çıkışlar da bazı kurumsal yatırımcıların endişelendirecek önemli bir sorun olarak öne çıkıyor.

Öte yandan Bitcoin için 2021'de çok sayıda yükseliş tahmini yapılıyor. Kripto para borsası Gemini'nin kurucuları Tyler ve Cameron Winkovoss, Bitcoin'nin nihayetinde 500.000\$ seviyesine ulaşacağına inanırken, biri Citigroup analistinin, Aralık 2021 için öngörüsü 318.000\$.

Kripto para ekosisteminin bir şekilde içinde yer alan kişilerin tahminlerinde aşırı iyimserlik olması muhtemel. Bununla birlikte, Mart 2020'den itibaren 30.000\$ seviyesi de imkânsız görülüyordu. Mevcut değeri buradan nereye giderse gitsin, Bitcoin'in önümüzdeki yıl dünyanın en büyük finansal gelişmelerinden biri olacağı kesin.

*Kripto para, işlemleri güvenceye almak için kriptografi yani şifreleme kullanan, çalışma şekli nakite alternatif bir değişim aracı olarak tasarlanmış bir dijital varlık, bir sanal unsurdur. Kripto paralar bir nevi dijital döviz, alternatif döviz ve sanal dövizdir.

Koronavirüs pandemisi nedeniyle hükümetler büyük ekonomik destek paketlerini uygulamaya koydu ve birçok merkez bankası daha fazla para bastı. Enflasyonu artırarak satın alma gücünü düşürebilecek bu gelişmeler sebebiyle, değerini kısıt oluşturan alan Bitcoin gibi yatırımcıların

zincirindeki işlemleri doğrulamak için aldıkları ödül yaklaşık her dört yılda bir yarıya düşüyor. Bu kıtlık, Bitcoin'i değerli metallere benzer hale getirmektedir. Merkez bankaları bile artık kripto paralara yönelik çalışmalar yürütmeye başladı. AB'nin yanında Rusya, Çin, Kanada gibi ülkeler ya halihazırda ken-

geleneksel para birimlerine sabitlenmiş kripto paralar olan "Stablecoin"ler ile bankaların ödeme yapabileceğini duyurdu.

Peki, geleceğiyle ilgili neler düşünüyor? Tüm bu gelişmeler Bitcoin'deki son artışın 2017'ye kıyasla daha sağlam dayanakları olduğuna

BİR DEHANIN DOĞUŞU: CHARLES DARWIN

Salıha Bingöl

Charles Robert Darwin, İngiliz biyolog ve doğa tarihçisi, doğal seçilim yoluyla evrim kuramının kurucusu. İnsan dahil tüm canlı türlerinin doğal seçilim yoluyla bir ya da birkaç ortak atadan evrildiğini öne sürmüş ve o günün şartlarına göre bu teoriyi destekleyen pek çok kanıt sunmuştur. Darwin'in fikirleri üzerine inşa edilen modern evrim teorisi, bugün biyoloji biliminin temeli ve birleştirici ögesidir. Evrimin gerçekleştiği olgusu Darwin hayat-tayken, doğal seçilim teorisinin evrimin ana açıklaması olması ise 1930'lu yıllarda bilim dünyası tarafından kabul görmüştür. Darwin'in orijinal teorileri modern evrimsel biyolojinin temelini oluşturmakta, hayatın çeşitliliği üzerine birleştirici bir mantıksal açıklama sunmaktadır.

Darwin'in doğa tarihine duyduğu ilgi, önce Edinburgh Üniversitesi'nde tıp, sonra Cambridge Üniversitesi'nde teoloji okurken gelişti. Beagle gemisinde yaptığı beş senelik yolculuk sırasında, zamanın meşhur jeoloğu Charles Lyell'in ortaya attığı, geçmişteki jeolojik süreçlerin bugünkülerle aynı olduğunu savunan teoriyi destekleyecek pek çok gözlem yaptı. Aynı yolculukta, canlıların coğrafi dağılımı ve fosiller üzerine yaptığı dikkatli gözlemler sonucunda, türlerin birbirine dönüşümüyle ilgilenmeye başladı ve 1838'de doğal seçilim fikrini geliştirdi. Daha önce benzer fikirlerin "sapkınlık" olarak nitelendirildiğini ve bastırıldığını görmüş olduğundan, uzun süre fikirlerini en yakın arkadaşları dışında kimseye açmadı. Olası itirazlara güçlü cevaplar verebilmek için araştırma yapmaya ve kanıt aramaya başladı. 1858'de Alfred Russell Wallace'dan aldığı bir mektubu okuyunca, Wallace'ın da onunkine benzer bir teori geliştirdiğini anladı ve nihayet teorisini yayımlamaya karar verdi. 1859'da yayımladığı On the Origin of Species (Türlerin Kökeni Üzeri-

ne) adlı kitabı, canlıların ortak atalardan evrilerek çeşitlendiği fikrinin geniş kabul görmesini sağladı. Daha sonra yayımladığı "İnsanın Türeyişi ve Cinsiyete Mahsus Seçilim" kitabında insan evrimini ve cinsel seçilim fikrini inceledi. "The Expression of the Emotions in Man and Animals (İnsan ve Hayvanlarda Duyguların İfadesi)" adlı kitabında ise insanların ve hayvanların duygularını ifade ediş şekilleri arasındaki benzerlikleri ortaya koydu. Darwin'in mezarı bugün, John Herschel ve Isaac Newton gibi isimlerle beraber Westminster Kilisesi'nde gömülüdür. Peki, Darwin'nin adının tarihe kazınması sağlayan ve onu yüzyılın en etkili bilim insanı olmasını sağlayan evrim teorisi ve doğal seçilim nedir?

Evrim

Daha önce evrimden bahseden bilim insanları olmuştu ama İngiliz doğa bilimci Darwin doğal seçilimle evrim teorisini ilk kez kanıtlarıyla doğal seçme süreçleri tarafından seçilerek çoğalması ve belirli canlı toplulukları içinde egemen hale gelmesi veya yok olması sürecidir. Evrim, modern biyolojinin temel taşıdır. Bu teoriye göre hayvanlar, bitkiler ve dünyadaki diğer tüm canlıların kökeni kendilerinden önce yaşamış türlere dayanır ve ayırt edilebilir farklılıklar, başarılı nesillerde meydana gelmiş genetik değişikliklerin bir sonucudur. Genlerdeki mutasyonlar, göçler veya çeşitli türler arasında yatay gen aktarımları sonucu türün bireylerinde yeni veya değişmiş özelliklerin (varyasyonların) ortaya çıkması, evrim sürecini sürdüren temel etmendir.

Dünyadaki canlı türlerinden henüz sadece 2 milyondan biraz fazlası tanımlanabilmiş ve sınıflanabilmiştir. Bazı tahminlere göre henüz tanımlanmamış 10 ila 30 milyon canlı türü vardır. Bir milimetrenin binde birinden kısa bakterilerden, yerden yüksekliği 100 metreyi, ağırlığı binlerce tonu bulan sekoya servi ağaçlarına kadar dünyadaki canlı türleri, cüsse, biçim ve yaşayış biçimi açısından çok büyük farklılıklar gösterirler. Sıcak su kaynaklarında kaynama sıcaklığına yakın derecelerde yaşayan bakteriler olduğu gibi, Antarktika'daki buzullarda ya da tuz göllerinde -23 °C'ye varan sıcaklıklarda yaşayan su yosunları ve mantarlar vardır. Neredeyse sınırsız sayıdaki bu çeşitli yaşam biçimleri, evrimsel sürecin bir sonucudur. Tüm canlılar, ortak atalardan geldikleri için akrabadır. İnsan ve diğer tüm memeliler, yaklaşık 150 milyon yıl önce yaşamış sivrifaremsi bir canlıdan evrimleşmiştir. Biyolojik evrim, canlı nesillerinin ortak atadan değişerek türeme sürecidir. Yeni nesiller, eski nesillere göre farklılıklar taşır ve ortak atadan uzaklaştıkça çeşitlilik artar.

Doğal Seçilim Nedir?

Doğal seçilim; mutasyon, göç ve genetik sürüklenme ile birlikte, evrimin temel mekanizmalarından biridir. Darwin'in çok önemli olan "doğal seçilim yoluyla evrim" görüşü, görece basit olmasına karşın sıklıkla yanlış anlaşılmıştır. Nasıl işlediğini görmek için örnek olarak bir böcek popülasyonunu gözümüzün önüne getirelim.

1. Özelliklerde çeşitlilik vardır. Örneğin, bazı böcekler yeşil, bazıları ise kahverengidir.

2. Ayrımlı üreme vardır. Çevre, popülasyonların sınırsız gelişimini destekleyemez. Bu yüzden popülasyondaki bireylerin tümü üreme potansiyellerinin tamamını kullanamaz. Bu örnekte, yeşil böceklerin kuşlar tarafından yenme

olasılıkları daha yüksek olduğundan, yeşil böceklerin üremek için sağkalım olasılıkları kahverengi böceklerle göre daha düşüktür.

3. Kalıtım vardır.

Hayatta kalan kahverengi böceklerin kahverengi yavru böcekleri olur çünkü bu özelliğin genetik bir temeli vardır.

4. Nihai sonuç.

Böceğin daha fazla yavru oluşturmaya olanak sağlayan kahverengi renk, daha avantajlı bir özelliktir ve popülasyon içinde giderek yaygınlık kazanacaktır. Eğer bu süreç böyle devam ederse, popülasyondaki tüm bireyler sonunda kahverengi olacaktır.

BİLİM VE TEKNOLOJİ

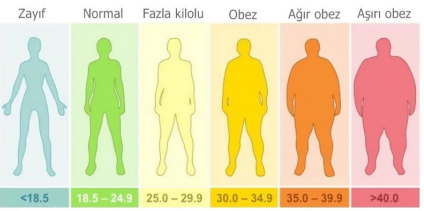
ÇAĞIMIZIN HASTALIĞI: OBEZİTE

Zeynep Poyraz

Obezite, günümüzün en önemli sağlık sorunlarından biridir. En genel tanımla obezite, bedenin yağ kütlesinin yağsız kütleye oranının aşırı artması sonucu boy uzunluğuna göre vücut ağırlığının olması gereken düzeyin üstüne çıkmasıdır. Obezite, dünya çapında önlenebilir ölümlerin önde gelen sebeplerinden biridir. Ortalama olarak, obezite yaşam süresini altı ila yedi yıl azaltırken şiddetli obezite yaşam süresini on yıl azaltır.

Obezite hastaları, bir tür obezite testi olarak da düşünülebilecek olan vücut kitle indeksinin 30 ve üzerinde çıktığı hastalardır. Vücut kitle indeksi, beden kütlesinin kilogram cinsinden ölçüsünün boyun metre cinsinden ölçüsünün karesine bölünmesi ile hesaplanır. Dünya Sağlık Örgütü tarafından belirlenmiş değerlere göre:

kg/m ²	Sınıflandırma
< 18.5	Zayıf
18.5 – 20.0	Normal kilolu
25.0 – 30.0	Kilolu
30.0 – 35.0	1. seviye obez
35.0 – 40.0	Şiddetli obez
40.0 – 45.0	Ciddi obez
45.0 – 50.0	Süper obez

Obezitenin Neden Olduğu Sağlık Sorunları:

- İnsülin direnci
- Hipertansiyon (yüksek tansiyon)

- Koroner arter hastalığı
- Hiperlipidemi (kan yağlarının yükselmesi)
- Metabolik sendrom
- Safra kesesi hastalıkları
- Bazı kanser türleri
- Osteoartrit
- Felç
- Uyku apnesi
- Karaciğer yağlanması
- Astım
- Solunum zorluğu
- Ameliyat risklerinin artması
- Ruhsal sorunlar (anoreksiya nevroza (kusarak yediği besinlerden yararlanmama), binge eating (tıkınırcasına yeme), gece yeme sendromu gibi)
- Toplumsal uyumsuzluklar
- Özellikle sık aralıklarla ağırlık kaybetme ve kazanma sonucunda deri altı yağ dokusunun fazla olması nedeniyle deri enfeksiyonları
- Kas-iskelet sistemi problemleri

Obezitenin Nedenleri

Obezitenin yanlış ve aşırı beslenme şekli, fiziksel aktivite yetersizliği, şehirleşme, genetik yatkınlık, kullanılan ilaçlar, mental hastalıklar, metabolik hastalıklar ve yeterince uyuyamamak gibi bireysel, ekonomik ve çevresel nedenleri vardır.

Beslenme Şekli

2016 yılında yapılan bir araştırmaya göre fazla gıda alımı obezitenin birincil faktörüdür. Kişi başına tüketilen enerji miktarı ülkeden ülkeye büyük fark gösterir. Ayrıca zaman içinde de önemli ölçüde değişmiştir. Amerika Birleşik Devletleri'nde 1971'de %14,5 olan obezite oranı 2000'e kadar %30,9'a yükseldi. Elbette aynı dönemde tüketilen enerji miktarı da arttı. Bu ekstra gıda enerjisinin çoğu karbonhidrat tüketimindeki artıştan kaynaklandı. Şu anda çoğu

genç günlük gıda enerjisinin neredeyse yüzde 25'ini abur cubur, patates çipsi ve şekerli içeceklerden alıyor. Alkolsüz içecekler, meyveli içecekler, buzlu çay ve enerji içecekleri gibi tatlandırılmış içeceklerin tüketiminin, artan obezite oranlarının yanında metabolik sendrom ve tip 2 diyabet riskinin artmasına katkıda bulunduğuna inanılmaktadır. Toplumlar enerjisi yoğun, büyük porsiyonlu fast food öğünlere giderek daha fazla bağımlı hale geldikçe, fast-food tüketimi ile obezite arasındaki ilişki daha da endişe veriyor.

Fiziksel Aktivite Yetersizliği

Hareketsiz yaşam tarzı, obezitede büyük rol oynar. Dünya çapında fiziksel olarak daha az zorlayıcı işlere doğru büyük bir geçiş oldu. Bu da insanların eskisine göre yetersiz hareket etmesine neden oldu. Boş zamanlarda yapılan fiziksel aktivite ise daha belirsiz. Dünya Sağlık Örgütü dünyanın her yerinden insanların daha az aktif eğlence arayışlarına girdiğini belirtirken, Finlandiya'da yapılan bir çalışmada artış tespit edildi ve Amerika Birleşik Devletleri'nde yapılan bir araştırma, boş zamanlardaki fiziksel aktivitenin önemli ölçüde değişmediğini buldu.

Hem çocuklarda hem de yetişkinlerde, televizyon izleme süresi ile obezite riski arasında bir ilişki vardır. Bir inceleme, artan medyaya maruz kalma ile çocuklukta obezite oranının arttığını ve oranların televizyon izleyerek harcanan zamanla orantılı olduğunu gösterdi.

Genetik Yatkınlık

Diğer birçok tıbbi sorun gibi obezite de çevresel ve kalıtsal faktörlerin etkileşimiyle oluşur. Metabolizmayı kontrol eden genlerdeki polimorfizmler yeterli besin enerjisi olduğunda obeziteye yatkınlık yaratırlar. FTO geninin iki kopyasına (yağ kütlesi ve obezite ile

ilişkili gen) sahip insanlar normalden 3-4 kilo daha ağırdır ve 1.67 kat daha fazla obezite riskine sahiptir.

Spesifik genlerden ziyade kalıtım kalıplarına odaklanan araştırmalar; normal kilolu iki ebeveynin çocuklarının %10'undan daha azının, iki obez ebeveynin çocuklarının %80'inin obez olduğunu buldu.

Tutumlu gen hipotezi, insan evrimi sırasında beslenme kıtlığı nedeniyle insanların obeziteye yatkın olduğunu varsayar. Enerjiyi yağ olarak depolayarak ender bolluk dönemlerinden yararlanma yetenekleri, değişen gıda mevcudiyeti dönemlerinde avantajlıdır ve daha fazla yağa sahip bireylerin kitleden kurtulma olasılığı daha yüksektir.

Obezite Nasıl Önlenir?

- Raf ömrü uzun, kalorili, hazır gıdalardan uzak durulmalı.
- Doğal olmayan şeker tüketilmemeli.
- Günlük tuz alımı azaltılmalı.
- Gün içinde yeterince su içilmeli.
- Yemekler yavaş yenilmeli.
- Mümkün olduğunca az doymuş yağ kullanılmalı.
- Her besin grubundan dengeli şekilde beslenilmeli.
- Fiziksel aktivite artırılmalı.
- Sağlıklı pişirme teknikleri tercih edilmeli.

AKSOLOTL DOKU ONARIMI İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALARIMIZDA BİE KİLİT NOKTA OLABİLİR

Merve Abacı

Aksolotl, bilimsel ismi Amphystoma mexicanum olan ve bir pokemonu olukça andıran bu sevimli hayvan, sadece Meksika'nın Xochimilco bölgesindeki su kanallarında karşılaşılabilecek, nesli tükenme tehlikesi altında olan ve son derece özel bir türdür. Aksolotlu dış görünüşüne bakarak bir balık çeşidi sanabilirsiniz, ancak aslında bir amfibid (iki yaşamlı). Aksolotl, solungaç gibi larva dönemine ait uzuvlarını yetişkinlikte de korur yani diğer çoğu amfibinin aksine metamorfoz (başkalaşım) geçirmeden yetişkinliğe ulaşır. Bu durum neoteni yani çocuk görünümüllük olarak adlandırılır. Neoteni, canlıların üremeye elverişli olduğu yaşa erken gelmesine sebep olarak onlara doğal seçimde avantaj sağlar. Ancak ne yazık ki bu durum aksolotl için işe yaramamış olacak. Öyle ki 2014 yılında araştırmacılar aramalar sonucunda hiç vahşi aksolotl bulamayınca soylarının doğada tükendiğini düşünmüşlerdir.

Aksolotl nadir durumlarda olgunluğa erişerek sudan çıkabilir ancak genellikle suda kalmayı tercih eder, bu da pek çok amfibiden farklılaştığı diğer bir noktadır. Şüphesiz ki tüm bu saydığımız özellikleri ile bile oldukça merak uyandıran bir canlı. Bunun da ötesinde aksolotl laboratuvarında üzerinde en çok araştırma yapılan semender türüdür. Dünya çapında araştırmacılar bu canlı ile çok ilgililer çünkü rejenerasyon (yenilenme) yeteneğinin tıpta yeni bir devir açmasını umuyorlar!

Semenderler, kaybettikleri uzuvlarını tüm hayatları boyunca yenileyebilen tek omurgalı cinsidir. Bu sebepten ötürü rejenerasyon ile ilgili araştırma yapan bilim insanları sıklıkla semenderler üzerine yoğunlaşırlar. Ancak aksolotl bunu bir adım daha öteye taşıyarak sadece uzuvlarını yenilemek ile kalmıyor, çenelerini, iç organlarını, hatta beyin ve kalp gibi hayati organlarını bile

en ufak iz bırakmadan kısa sürede yenileyebiliyorlar. Üstüne üstlük bunu aynı uzuv için defalarca kez yapabiliyorlar. Bu da hakkında neden birçok araştırma yapıldığını açıklıyor.

Peki, aksolotl bunu nasıl yapıyor? Aksolotllar herhangi bir yaralanmadan sonra çok az kanyıyorlar ve hücreler yaralanmanın olduğu bölgeye göç ederek blastema isimli bir damla oluşturuyorlar. Ardından bu blastema hücreleri kemik, kas ve dokulara dönüşerek mükemmel ve minyatür bir uzuv oluşturuyorlar. Bu minyatür uzvunu büyümesi ile aksolotl kesilen uzvunu yenilemiş oluyor. Makrofaj adı verilen ve iltihabı kontrol etmeyi sağlayan bağışıklık hücreleri ve konumsal bilgileri taşıyan fibroblast isimli bağ dokusu hücreleri de bu süreçte oldukça önemli bir rol oynuyor. Tabii, hâlâ araştırmacıların cevabını bilmediği pek çok soru var: Aksolotl bunu nasıl tekrar tekrar yapabiliyor? İç organlarını yenilerken de aynı yöntemi mi kullanıyor? Uzuv, ne kadar büyümesi gerektiğini nasıl biliyor?

Aksolotl, rejenerasyon ve yaşlanma alanında çalışan pek çok araştırmacı için cezbedici ancak bir o kadar da incelemeşi zor bir tür. Bunun bir sebebi aksolotlun ortalama 10-15 yıllık ömrü ile çoğu laboratuvar hayvanından uzun yaşıyor olması. Bu da geç olgunlaştığı anlamına geliyor. Yani laboratuvar deneyleri için hantal bir tür. Ancak araştırmaları daha da zorlaştıran nokta aksolotlun genomunu çözülmemenin zorluğu. Zira aksolotl, bir insanın 10 katı uzunluğundaki genomu şu ana kadar dizilmiş ve uzun hayvan genomu. Bunun sebebi ise tekrarlayan DNA sayısının fazla olması.

Tekrarlayan DNA normalde bir işlevi olmayan ve DNA'nın herhangi bir yerinde görülebilecek DNA zinciri parçalarıdır. Kromozoma bir başlık oluşturur

LİSE ÖĞRENCİLERİ DÖRTLÜ DİŞ GEZEĞEN KEŞFETTİLER

Mert Ay

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki iki lise öğrencisi dörtlü dış gezegen keşfederek bu kadar büyük bir keşif yapan en genç gök bilimciler oldular. Harvard'daki Astrofizik Merkezi ve Smithsonian'daki araştırma mentorluk programının bir parçası olarak araştırma yapan 16 yaşındaki Jasmine Wright ve 18 yaşındaki Kartik Pinglé, MIT Kavli Astrofizik ve Uzay Araştırma Enstitüsü'nde doktora sonrası araştırma görevlisi, çalışmanın birinci yazarı ve aynı zamanda danışmanları olan Tansu Daylan'ın rehberliğinde çalışarak Dünya'dan 200 ışıık yılı uzaklıkta olan TOI-1233 çevresinde, gezegen oluşumu hakkındaki gizemleri çözmeye yardımcı olabilecek bir süper Dünya gezegeni içeren beş gezegenli bir sistemdeki dört dış gezegeni keşfettiler. Araştırmaya ilgi duyan lise öğrencileri Harvard ve MIT'ten gerçek bilim insanlarıyla buluşturan Mentorluk Programı'nın gözetmenlerinden biri olan Astrokimyacı Clara Sousa-Silva, öğrencilerin başarısını anlattı: "Dik bir öğrenme eğrisi olmuştu fakat buna değdi. Programın sonunda öğrenciler, astrofizik alanında faal, son teknoloji araştırma yaptıklarını söyleyebiliyorlar." Ayrıca Pingle ve Wright'ın yaptığı bu özel katkının nadir türden olduğunu belirten Sousa-Silva, liselilerin nadiren araştırma yayımladığını şu sözleriyle belirtti: "SRMP'nin hedeflerinden biri bu olsa da liselilerin bülten makalelerinde eş yazar olması çok ender." Bu tarz bir programa katıldıkları için son derece heyecanlı olan ve tamamladıkları araştırma için haftada dört saat maaş alan öğrenciler, önümüzdeki yıl yeni gezegenler üzerinde araştırma yapmayı umuyorlar. Çok heyecanlandığını ve çok olduğunu belirten Wright sözlerine şöyle devam etti: "Daylan'ın araştırmasında hedefinin bu olduğunu biliyorduk. Fakat gerçekte çoklu bir gezegen sistemi bulmak ve keşif takımının bir parçası olmak çok güzeldi."

ve DNA replikasyonu (kopyalaması) sonrasında meydana gelebilecek kayıplarda kullanılır. DNA zincirinin sonundaki dizilere telomer adı verilir ve bu başlık, hücre yaşlandıkça kısalır. Belirli bir noktadan sonra hücre, gen mutasyonu riskinden ötürü telomerin uzunluğuna göre bölünmeyi bırakma komutunu verir. İşte insan DNA'sının %20'lik bir bölümünü oluşturan ve tekrarlayan DNA, aksolotlun genomunda da bol miktarda bulunuyor. Araştırmacılar genomu okuyabilmek için DNA'yı parçalara ayırarak ve ardından bir yapboz gibi yeniden organize etmek zorunda.

Yale Üniversitesindeki araştırmacılar tarafından 2020 yılında yayınlanan araştırma ise karşılaşılan sorunlara rağmen oldukça heyecan verici. Yeni dizileme ve gen düzenleme teknolojileri rejenerasyondan sorumlu olabilecek yüzlerce genin bir listesinin oluşturulmasını sağladı. Tekrarlayan DNA çokluğunun yarattığı sıkıntıya rağmen Lucas Sanor ve Parker Flowers isimli iki araştırmacı uzuv yenilenmesinden sorumlu olabilecek 25 tane gen takip edebilecek işaretleyiciler oluşturdu ve bunun için çok adımlı bir süreçte gen düzenleme tekniklerinden faydalandı. Bu yöntem blastemada aksolotl kuyruğunun kısmi rejenerasyonundan sorumlu olan iki tane geni saptamalarını sağladı. Araştırmacılar rejenerasyondan sorumlu başka genler de olduğunu tahmin ediyor.

İnsan genomunda da benzer genlerin bulunması, insanlarda doku yenileme ve yaraların iyileşme sürecini hızlandırmak için bu genleri aktifleştirmenin bir yolunun bulunabileceği fikrini doğurdu. Aksolotlların yaptığı şekilde rejenerasyon yapmamız şu aşamada uzak görünüyor, bunu yapabilmek için gerekli genlere dahi sahip olmayabiliriz. Ancak yaraların daha hızlı iyileşmesini sağlamak bile şüphesiz ki devrimsel bir keşif olurdu!

DÜNYADA BİR İLK: ASC ZERRECİK AŞISI

Deniz Şehvar Hacısalihoğlu

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de Covid-19 aşısı çalışmaları son hızıyla devam ediyor. Tüm Türkiye'nin merakla beklediği ve dünyada ilk kez Türkiye'de üretilecek olan ASC zerrecik aşısı ile ilgili yeni gelişmeler yaşandı. Mütdeyi Boğaziçi Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölüm Başkanı Prof. Dr. Nesrin Özören verdi: "Mayıs ayından itibaren faz çalışmalarını başlayacak."

Prof. Dr. Nesrin Özören ve ekip arkadaşları tarafından geliştirilen ve dünyada bir ilk olan ASC zerrecik aşısı çalışmaların uzun süredir devam ediyor. Hayvan deneylerinin tamamlandığını ve ilk sonuçların olumlu olduğunu belirten Özören, yaptığı açıklamada aşının yapısı ve çalışmalar ilgili detaylı bilgiler verdi: "Boğaziçi Üniversitesinde geliştirdiğimiz dört dünya bölgesinde patentli ilk ve tek biyolojik buluş olan ASC protein mikroküreciklerine dayalı platform aşısı teknolojisi, vücudumuzdaki protein yapısının immün sistemi uyarması üzerinden çalışıyor. Korona aşısı projemizde ASC zerreciklerinden aşısı teknolojisini kullanıyoruz. Bu daha önce hiç kimsenin denemediği bir aşısı teknolojisi. ASC proteini vücudumuzda bulunan bir protein ve ilginç bir yapısı var. Hücreye bir patojen veya mikrop geldiğinde tetiklenen bir kompleks oluşturuyor. Yani, koronavirüs yüzey proteini taşıyan ASC mikrokürecik yapıları, zerrecikler vücudunuza girdiğinde akuyvar hücrelerimiz bunu algılayarak, savunma sisteminizi harekete geçirecek. Geliştireceğimiz aşıda ASC proteini, akuyvarlara yerleşecek ve virüsü tespit ettiğinde savunma sisteminde uyarı verecek. Üzerinde çalıştığımız aşının hayvan deneyleri kısmında etkinliğini görmüş durumdayız. Çalışmalarımız-

da 1 yılı geride bırakmak üzereyiz. FAZ 1 başvuru dosyası için gerekli son araştırma yöntemlerini de tamamladıktan sonra mayıs ayında Faz 1 deneylerine başlamayı planlıyoruz. Her şey yolunda giderse kasım, aralık gibi Faz 3'e geçmiş oluruz. 2022'de ise aşımızın piyasaya çıkmasını hedefliyoruz. Aşımız koronavirüsle mücadelede çığır açacak."

Prof. Dr. Nesrin Özören, aşının tercih edileceği konusunda da ıddialı olduklarını ve bu aşının diğer aşılardan farklı olduğunu belirtiyor: "Aşımızın tercih edileceğine inanıyoruz. Çünkü ASC zerrecik aşısı oda sıcaklığında bozulmayacak. Eksi 70 derecede taşınma ve saklanma gibi gereksinimlere ihtiyaç duyulmayacak. En önemlisi üzerinde çalıştığımız aşısı dizaynının tamamen vücudumuzda bulunan doğal yapı üzerinden koruyuculuk sağlayacak olması. DNA ve RNA yöntemlerinden daha güvenli olacak ve Afrika, Asya, Türk Cumhuriyetleri bizim aşımıza kolayca erişebilecek. MRNA aşılarında RNA molekülü bulunuyor. RNA'yı kontrol edemediğimiz gibi, RNA aşıları vücutta aşırı immün yanıtları ortaya çıkmasına neden olabiliyor. Bu durum herkes için geçerli olmasa da bazı kişilerde hücre içinde başka mekanizmalara zarar verme riski söz konusu olabilir. Bizim üzerinde çalıştığımız ASC zerrecik aşısı ise tamamen vücudumuzda bulunan protein üzerinden çalışacak."

Son olarak Özören, vatandaşlara aşısı konusunda tavsiye verdi: "Geldiğimiz noktada Çin menşeli aşının daha güvenli olduğunu görüyoruz. Risk grubundaki insanların Çin aşısından olmalarını tavsiye ediyorum."

TARİH

KÛT'ÜL-AMÂRE KUŞATMASI

Hakan Gölbek

Cihan Harbi'nin sıcak yıllarıydı. Osmanlı Devleti dâhil savaşa katılan tüm devletler savaşın yıkıcı etkilerinden nasibini almıştı. Ordular zayıflamış, devletler yorulmuştu. Osmanlılar Çanakkale'de aldığı galibiyetle az da olsa ordusuna moral verebilmiş, aksine İngiliz ordusu ise Çanakkale'de aldığı yenilgi ile yıpranmıştı. Bunun üzerine savaşın akışını değiştirmek için yeni bir plan yapıldı. İngilizler; Hindistan ticaretinin güvenliğini sağlamak, Orta Doğu'ya erişmek, İttifak Devletlerini güçsüz bırakmak ve en önemlisi Çanakkale'de yaşadıkları hezimetin telafî etmek için yeni bir cephe açmaya karar verdi: Irak Cephesi.

Harekâtın Başlangıcı

İngilizler bu cephenin savaşın kaderini değiştirebileceğini ve itibarlarını geri getirebileceğini düşünüyordu. Her şey mükemmeldi, en azından öyle planlanmıştı. Basra'ya çıkartma yapılacak, buradan

da Bağdat'a girilecekti. Bağdat'ı almanın İstanbul'u almak kadar önemli olduğunu düşünüyorlardı. Öyle olmadığı da söylenemezdi.

Çıkartmanın olacağı bölgedeki orduları Mirliva (Albay) Nurettin Paşa komuta ediyordu. Nurettin Paşa düşmanı "Selman'ı Pak" adı verilen bölgede, Bağdat'tan önceki son mevzide, karşılayacaktı. İngiliz orduları harekete geçti ve harp başladı. İngilizler için pek de iç açıcı bir sonuç çıkmadı. Selman'ı Pak'ta düşen İngiliz kuvvetleri, savunması nispeten kolay olan bir bölgeye çekilme kararı verdiler. Bu bölge, Kût'ül-Amâre idi.

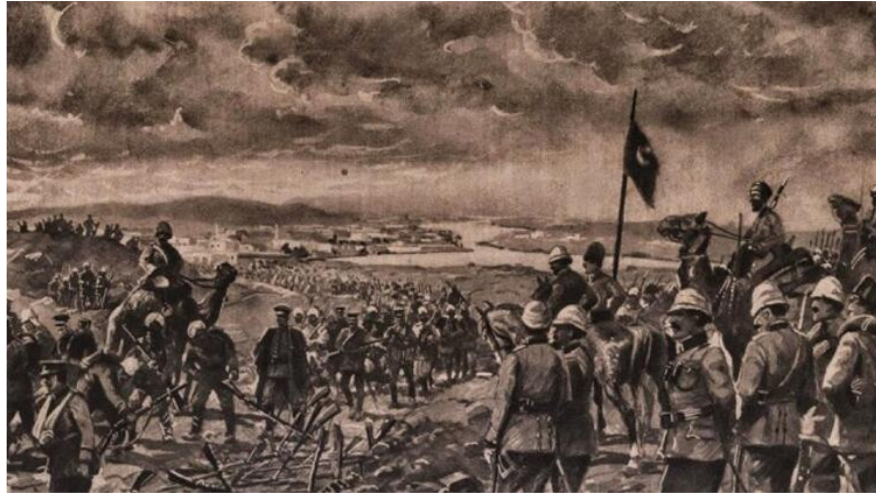
Kût'ül-Amâre Kuşatması

Kût'ül-Amâre adı verilen bölgeye çekilen İngiliz birlikleri, bölgeye Nurettin Paşa yerine atanan Halil Paşa tarafından kuşatıldı. İngiliz birliklerinin komutasında General Townshend vardı. Townshend, ilk başta kuşatmanın bir ayı geçme-

yeceğini düşündü ve çok endişe etmedi. İki aylık cephane ve erzakları vardı, yeni bir ordu da onları kurtarmak için yola çıkmıştı. Fakat kuşatma 5 ay sürdü. Halil Paşa her şeye rağmen kuşatmayı kaldırmadı. İngiliz kuvvetlerini kurtarmak için gönderilen ikinci kuvvet de mağlup olup geri çekilmişti. Kuşatma iki ayı geçmiş ve İngiliz askerlerinin elinde daha fazla erzak kalmamıştı. Bölgeye deniz, kara ve hava yolu ile erzak bırakılmaya çalışılsa da başarılı olunamadı. Hatta uçaklardan atılan bazı erzaklar rüzgâr sebebiyle Türk mevzilerine düşüyordu. Kuşatma üç ayı geçmişti ve her şey İngilizler için daha kötüye gidiyordu.

İngiliz Ordusundaki İç Karışıklıklar

Bu süreçte İngilizler iki defa kuşatmayı yarmak için saldırıya kalkmış fakat başarılı olamamışlardı. Bütün bunların yanı sıra ordu içinde de sorunlar baş göstermişti. Orduda Hindistan'dan gelen çok sayıda asker vardı. Bu askerlerin arasında da azımsanmayacak sayıda Müslüman vardı. Bu Müslümanlar "Din kardeşimiz olan Türklerle savaşmayız!" diyor ve karışıklıklara sebep oluyorlardı. Artık kuşatma İngilizler için o kadar güç bir hale gelmişti ki kendi atlarını kesip etlerini yemek zorundalardı. Bu günlerde İngilizler kimlerin aklıktan öleceğine karar vermek zorunda kaldı. Tüm bunların sonunda General Townshend, teslim görüşmelerine başladı.

Teslim Görüşmeleri

General Townshend, ilk başta 1 milyon İngiliz sterlini ve tüm ordusunun silahlarını vermek kaydıyla bir daha tekrar Türk ordusunun karşısına çıkmamak sözüyle serbest bırakılmak istedi. Halil Paşa bu teklifi reddederek Türk Devleti'nin silaha ve paraya ihtiyacı olmadığını söyledi. General Townshend teklifini 2 milyon sterlin olarak yineledi ama sonuç değişmedi. Tüm bunların ardından iki İngiliz askeri Türk mevzilerine silahsız bir şekilde gelerek General Townshend'in koşulsuz şartsız bir şekilde tamamen teslim olduğunu belirtti. Bunun üzerine Kût'ül-Amâre Kuşatması, Türklerin zaferiyle sonlandı. 13.309 İngiliz askeri ve General Townshend, Türkler tarafından esir alındı. İngilizler kaybettikleri itibarlarını geri alamadılar ve yenilgilerinin üstüne bir yenilgi daha konuldu.

Son

Bu kuşatma 1. Cihan Harbi'nde Türklerin Çanakkale Savaşı'ndan sonraki en büyük başarısıdır. Uzun bir süre ülkemizde bayram olarak kutlanmış fakat Türkiye NATO'ya girerken İngiliz baskıları üzerine kutlanmaktan vazgeçilmiş ve unutturulmuştur. Son yıllarda Kût'ül Amâre Kuşatması her ne kadar hatırlansa da herkes tarafından yeteri kadar bilinmemektedir. Winston Churchill* gibi İngiliz liderlerin söylevlerine bakarak, İngilizlerin bu hezimetini asla unutmadığını söyleyebiliriz. Fakat aynı şeyi Türkler için söyleyemeyiz.

(*) İngiliz lider Winston Churchill'e 2. Dünya Savaşı sırasında "Türkler Almanlar'ın yanında savaşa girerse ne olur?" diye sorulduğunda "Kut'un intikamını alma şansımız doğar." diye cevap vermiştir.

TÜRK KADINININ SEÇME VE SEÇİLME HAKKI

İlayda Karul

Cumhuriyetin ilanı ile Türk kadınları; siyasi, hukuki ve sosyal haklar elde etmişlerdir. Kadınların siyasi hayatta seçme ve seçilme hakkını elde etmesi, toplumsal hayatta gerçekleşen Atatürk Devrimlerinin en önemlilerinden birisidir.

Osmanlı Devleti'nde Tanzimat'ın ilanıyla birlikte Batı ile artan ilişkiler sonucu kadının toplumdaki yeri ve önemi çeşitli yönleriyle tartışılır hale gelmiştir. Bu süreçte kurulan kadın teşkilatları sayısının II.

Meşrutiyet Dönemi'nde artış gösterdiği görülmektedir. Türk kadını, Milli Mücadele Dönemi'nde de etkin olarak direniş faaliyetleri içerisinde yer almış ve mücadeleci kimliğini ortaya koymaktan çekinmemiştir. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Tevhid-i Tedrisat ve Medeni Kanunun kabulüyle, eğitim alanında ve sosyal alanda erkeklerle eşit haklara sahip olan kadınların siyasi hakları elde etmesinde Türk Kadın Birliği ve Türk Ocakları'nın önemli katkısı olmuştur. Kadınların

siyasi hakları kazanmasına yönelik tartışmalar zaman zaman meclis gündemine taşındı. Kadınlar, 20 Mart 1930'da belediye seçimlerinde seçme hakkı kazandı. Kadınların belediye seçimlerinde aday olma hakkı 3 Nisan 1930'da Belediye Kanunu'nun kabul edilmesiyle tanındı. Milletvekili seçimlerinde seçme ve seçilme hakkına ise 5 Aralık 1934'te yapılan anayasa değişikliğiyle kavuştu. Yasanın çıkmasının ardından 7 Aralık 1934'te, Türk Kadınlar Birliği, İstanbul'da

Beyazıt Meydanı'nda büyük bir kutlama mitingi ve Beyazıt'tan Taksim'e bir yürüyüş düzenledi. 1924 anayasası, 18 yaşını doldurmuş ve erkek her Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına seçme hakkı tanıyordu. 1934 yılında yapılan bir değişiklik ile 22 yaşını doldurmuş her Türk vatandaşına seçme hakkı verildi. Bu anayasa değişiklikleri çerçevesinde İntibah-ı Mebusan Kanunu (Milletvekili Seçimi Kanunu)'nda 11 Aralık 1934'de yapılan değişiklikler sonucu anaya-

sada tanınan haklar seçim kanunuyla da düzenlendi. Kadınların ilk kez oy kullandığı ve aday olabildiği TBMM V. Dönem seçimleri 8 Şubat 1935'te yapıldı. 17 kadın milletvekili ilk kez TBMM'ye girdi. Ara seçimlerde bu sayı 18'e ulaştı. Böylece kadınlar TBMM'deki tüm milletvekillerinin %4,5'ini oluşturdular. Sonuç olarak Atatürk, kadınlara çok sayıda Avrupa ülkesinden daha önce bu demokratik hakkın verilmesini sağladı.

SANAT

Müzik Dünyasının Acı Kaybı: İsmail Soyberk

Salih Cem Ersoy

Ülkemizin en iyi bas gitaristlerinden İsmail Soyberk, evinde geçirdiği kalp krizi sonucu 13 Ocak günü hayatını kaybetti. Ölümü tüm müzik dünyasını yasa boğdu.

Dilerseniz İsmail Soyberk'in hayatından bahsedelim. 1954 yılında İstanbul'da doğan ve ortaöğrenimini burada tamamlayan Soyberk, ortaokul yıllarında müzikle ilgilenmeye başlamıştır. Kocaeli Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümünü bitiren Soyberk'in bas gitarla olan ilişkisi, üniversite yıllarında arkadaşlarıyla beraber çaldıkları bir grupta başlamıştır. Ortaokul ve liseden sınıf arkadaşı olan İlhan Sami Özülu'yla birlikte kurduğu Küme Evrim'de 1978-1990 yıllarında bas gitar çalan ve şarkı söyleyen İsmail Soyberk, henüz 20'li yaşlarında stüdyo müzisyenliğiyle tanışmış ve Sezen Aksu, Erkan Oğur, Edip Akbayram başta olmak üzere dönemin birçok ünlü sanatçısının albümlerine bas gitarıyla imzasını atmıştır. Kendisinin adını binlerce albüm kapağında görmek mümkündür.

2000'li yıllarda Türkiye'de müzik sektörünün belli başlı sorunlarla boğuşmaya başlamasıyla büyük ölçüde müzik dünyasından uzaklaştı. 2006'da Barış Bölükbaşı, Mert Topel ve Bülent Ay'la beraber "Fenomen" grubunu kurdu ve grubun adını taşıyan ilk albümünü çıkardı. Meraklıları için bu grubun "Bridges" isimli albümünü de öneririm.

İsmail Soyberk sadece Türkiye çapında yaptığı çalışmalarla değil, yabancı sanatçılarla yaptığı albüm çalışmaları ve turnelerle yurt dışında da adından söz ettirmiş ve dünya çapında bir müzisyen olduğunu defalarca ispatlamıştır. Pop, rock, caz gibi birbirinden farklı müzik türlerini başarıyla icra etmesi de ne kadar önemli bir bas gitarist olduğunun göstergesidir. Ben de bir bas gitarist olarak kendisini rahmetle yâd ediyor ve müzik adına verdiği bütün emekler için saygıyla önünde eğiliyorum.

The Death of The Grave Digger (1895)

Şule Öztürk

Türkçesi “Mezar Kazıcının Ölümü” olan bu eser 1895 yılında Carlos Schwabe tarafından resmedildi. Schwabe'nin en ünlü eseri ve sembolizm akımının en büyük eserlerinden biri olarak kabul edilir. Tabloda bakan kişinin dikkatini çeken ilk şey mezar kazıcı ile ölüm meleğinin duruşları ve bakışları olur. Ölüm meleği adama acıyor fakat can almanın onun görevi olduğunun da farkında, bu yüzden duruşu ve bakışlarıyla acımasız bir tavır takınmayı amaçlıyor. Mezar kazıcı ise kendi mezarını kazdığının farkına varıyor ve dramatik bir duruş sunuyor bizlere, bakışlarında ise korku dolu bir umut görüyorum. Öleceğinin farkında fakat ya buna üzülüyor ya da ölüm meleğinin ona acıyacağı yanılgısı içerisinde. Ölüm meleğinin bir melek olması, yani güzellikle sembolize

edilmesi o dönem pek görülmemiş bir teknik. Schwabe, ölümü bu şekilde sembolize ederek ölümün doğallığına ve güzelliğine dikkat çekmiş. Ölümü güzellikle sembolize etmek, 19. yüzyılın en büyük Fransız şairlerinden ve sembolizm akımının öncülerinden olan Baudelaire'in de şiirlerinde kullandığı bir teknik. Birkaç tablosunda Baudelaire'den esinlendiğini bildiğimiz ressam, belki bu tablosunda da Baudelaire'in şiirlerinden esinlenmiş olabilir. Mezar kazıcı, elini göğsüne doğru uzatmış ve ölüm meleği elinde yeşil bir ışık tutuyor, burada adamın ruhunun ölüm meleğinin ellerine doğru çekildiğini ve meleğin ellerindeki varlığın adamın yaşam ışığı yani ruhu olduğunu anlamış oluyoruz. Bu ruh simgesinin yeşil renkli olmasının nedeni de rengin insan üzerinde müteşekkik bir etki bırakması olabilir. Goethe, rengin kuramı kitabında yeşil rengi anlat-

tığı bölümde bundan açıkça bahseder. Ağaç dallarının ölüm meleğinin üzerine doğru uzaması, yaşam ve ölümün bir aradalığına dikkat çekiyor ve mekanın soğuk, karlı bir yer olması ölüm hissini bakan kişinin iliklerine işletiyor. Adam ve melek bir bütün, melek mezar kazıcıyı kanatları altına almış. Sanki ölüm onu koruyup kollayacak, kanatları altına alacakmış gibi. Schwabe, bu eserindeki ölüm meleği için karısını model olarak kullanmıştır,

belki de meleğin böyle güzel resmedilmesinin başlıca nedeni budur.

Bu tablo bana ölümün hayatla birlikte güzelleştiğini ve ölümü bir kötülük olarak değil ancak bizi kanatları altına alan bir melek olarak görmemiz gerektiğini hatırlatıyor. Bu, benim üzerimde böyle güzel duygulara ve düşüncelere neden olan tablolardan biri. Umarım sizde de güzel duygulara sebebiyet verir, sanatla kalın!

Şiir Köşesi

Sustuğumda Söylediklerim

Sırlarım var müziklerimle benim aramda
Hep orada kalacaklar
Sırlarımı açabileceğim çocuk çıkmayacak karşıma çünkü
En derin duygular ve en derin acılarım
Beni aynaya baktığım gibi görecek
Biri karşıma çıkmayacak
Ve ben
Ben hep onu bekleyeceğim, onu arayacağım
Hep bir yanım eksik yaşayacağım
Asıl kendimi içeride bir köşede yasaklı tuttuğum sürece
Kim bilecek gerçek ben nasıl?

Bir Kız

VAKİTSİZ

Saat yine biri gösterirken
Oturuyorum evimin en yalnız köşesinde
Bu efkarlı zihniyetim
Yitiriyor bedenimi bir acelesi varmış gibi

Ki hep derler ya zaten
Delirmiş şu sesini kısalım madem
Otuz yedi ekran bir televizyon muamelesi
yaparlarken
Duruyorum hücremin en sessiz köşesinde

Zıvanadan çıkmış bir şizofren gibi
Akıl sağlığımız gayet yerinde
İnanırmıyorduk kendimizi habersizce
En ücra sokağın keşmekeşine

Sürekli hayal mi kuralım biz
Dertler diz boyu diz
Birileri yaşayacak diye
Hayatı yaşamayalım mı biz

En son uyurken daldım hayale
Uykusuz gecelerim hüzne yüz tut
Tut ki uyanmayayım rüyamdan
Kaçmanın tek yolu hayat zindanından

Sanma ki vazgeçtim savaştan
Temsilcisidir kaybolmuş gençliğin hayatta
Ruhum kırır zincirlerimi bulamazsın zincirle-
rini
Her gencin yapması gerektiği gibi

O halde yerimizde saymak niye
Bahaneler üretmek yerine
Atıl bu acımasız hayatın kollarına
Saat yine biri gösterirken
Öğretsin uyanmayı sana

Mehmet Bahadır Özkan

Nasihat

Her şey, hepsi ;
Hepsi çok güzel olacak.
Ben beyazlar içinde
Bir karahindiba;
Ölümün ağzında çıkacak rüzgarda
Yok olup giderken
Sen acı bir çığlık koparacaksın.

Acı bir çığlık koparacaksın önce,
Yaşamak için bir çığlık.....
Sonra bir annen olacak,
Bir baban;
Saksısında narçiçeği olan
Sıcacık bir evin olacak.

Koşacak, düşeceksin.
Baban koşup gelecek,
Annen yaralarını saracak.
Acını dindirip geçti diyecekler
Geçti sanacaksın.
Geçti, bir daha canın hiç acımayacak

Yalanlar dinleyeceksin,
Kötü sözler söylecekler belki sana.
Seni sevecekler,
Senden nefret edecekler
Ve öyle ya da böyle;
Bir şekilde büyüyeceksin.

Etrafında kimseler,
Aklında planlar
Belki gerçek olur sanıp
Hayaller kuracaksın.
Umutların olacak
Ya da sadece, kendini kandıracaksın.

"Bir anlamı olmalı." diyeceksin
Olmayacak.
"Bir amacı olmalı." diyeceksin
O da olmayacak ama
Şunu bil ki;
Her şey,
Hepsi çok güzel olacak.

Bengü Hayat Şimşek

Soul Film Yorumu

Şule Öztürk

Soul, 2020 yılında çıkan bir animasyon. Hayallerini gerçekleştirmeye çalışan sevimli bir müzik öğretmeni Joe’nun başına gelen olayları konu alıyor fakat bunu yaparken izleyicilere de günlük hayatın telaşı içinde unuttukları gerçekleri hatırlatmaya çalışıyor. Hayallerini gerçekleştirmek için gerekli olan adımı atmayı başardığında, mutluluktan bastığı yere dikkat edemez ve kendisini öbür dünyada bulur, maceramız da bu şekilde başlar. Gittiği yerde daha dünyaya gelmemiş ruhlarla karşılaşır ve bu ruhlar, hem karakterlerini hem de hayattan zevk almalarını sağlayacak “parıltılarını” yani tutkularını bulmaya çalışıyor. Joe ise hayattaki tutkusunun piyano çalmak olduğundan emindir ve bu hayalini gerçekleştirmek için de hayata geri dönmek istiyordu.

22, dünyaya gitmek istemeyen bir ruh, ona yardım eder ve beraber dünyaya gitmeyi başarırlar. 22, daha hiçbir duyguyu tadamamış, dünyada bulunan basit ama güzel hislere kapılamamış bir ruhtur. Dünyaya geldiği zaman yaşama aşık olur çünkü henüz sadece bir ruh iken sahip olduğu hayatındaki anılar silinmeden dünyaya gelmiştir. Var olmaktan zevk alamamanın nasıl bir şey olduğunu hatırlıyor. Filmin sonunda Joe, hayatta bulunma amacını gerçekleştirmişti, fakat nedense hayal ettiği gibi bulutların üstünde hissetmiyordu. Bunun nedeninin daha sonra anlar ve aslında hayatta zevk alınacak, tutku haline getirilecek tek bir nihai amacımızın olmadığını, dünyaya gönderilmiş bir grup başıboş ruh olduğumuzun ve asıl tutkumuzun hayatı sevmek olması gerektiğinin farkına varır. Her küçük yaşam belirtisinden, yürümekten, yemek yemekten, gülümsemekten zevk almak... Eğer bunu yapabilirsek hayatın kendisini tutkumuz haline getiririz, hayatın kendisi bizim parıltımız olur ve bu sayede hayat bizi kıramaz, yıkamaz, hayal kırıklığına uğratamaz. Beceremediklerimiz ve yapamadıklarımız bizi umutsuzlaştıramaz, tam tersine kaybettiğimiz bir şey olmadığını hatta kazandığımız bir tecrübe, derinlik olduğunu fark ederiz. Yaşam olduğu sürece umut vardır ve daha okunacak çok fazla kitap, izlenecek çok fazla film, görülecek çok fazla yer vardır.

Soul, izleyicilere hayatın en büyük hediye olduğunu anlatmayı amaç edinmiştir ve bunu da çok keyifli ve estetik bir şekilde izleyiciye sunmuştur. Sanırsam filmin en sevdiğim özelliklerinden biri, anlatmak istediği düşünceleri ve vermek istediği mesajları esprili bir şekilde anlatması oldu. Bu filmi çok daha eğlenceli ve hatırlanabilir yapmış. Şu an oturup bu yazıyı yazarken bile aklıma filmin içindeki espriler geliyor ve bu esprilerin derinliği ve komikliği karşısında kendimi gülmekten alıkoyamıyorum. Umarım bu tatlı film, bende oluşturduğu bu güzel duyguları sizde de oluşturur.

AKADEMİ

OKULUMUZ ÖĞRENCİLERİNDEN ASLI GÜREL İLE DANS ÜZERİNE

Duygularımı, düşüncelerimi, öfkemi, sevincimi hep dansla ifade ediyorum. Örneğin sinirlendiğimde, eve gider dans ederim. Çok mutluyusam da aynı şekilde. Dans benim kendimi ifade etme şeklim.

Dans eğitmeni ne zaman oldun, eğitmenlik sürecinden bahsedebilir misin?

Aslı Gürel: Ben 2015 yılında DansFabrika'ya başladığım zaman sürekli derslere girip (Ömer ve Çisil) hocalarımla iletişim halindeydim. 2015'ten 2018'e kadar elimden geldiğince gerek dersler gerek şovlar olsun hepsinde bulunmaya çalıştım. 2018 yılının başında Çisil Sıkı, beni college sınıfının dersine asistan olarak yetiştirmeye ve bana bildiği her şeyi öğretmeye başladı. Ocak ayından yazı kadar Çisil Hoca ile dirsek temasında bulunup sürekli onunla ders vererek eğitmenliği öğrenmeye başladım asistan olarak. 2018 yılında verdiğimiz dersler dışında beni en çok geliştiren şeylerden biri Ömer Hoca ve Çisil Hoca'nın yanında DF team, kids team ve college team dans şovlarının hazırlanma sürecinde bulunmamdı. Kids ve college team öğrencilerine kamp için şov hazırladık ve college sınıfının neredeyse tüm şovu bana aitti. Bu çalışmalar sayesinde insanların nasıl eğitebileceğimi, çalıştırabileceğimi görmeye başladım, onlardan çok şey öğrendim.

2019 yılı boyunca da hem bir tane 7-12 yaş kids sınıfım vardı hem de college sınıfım vardı. Bir yıl boyunca bu iki sınıf için ders verdim. Aslında bir çocuğun ilgisini toplamak dünyadaki en zor şey, çok kolay anlıyorlar ama onları derste tutmak en önemli şey. Ben çocuklarla kendimi çok geliştirdim. Çocuklara ders vererek dans hareketlerini farklı yaş gruplarına nasıl anlatabilirim, betimleyebilirim, vücutlarını kullanmayı nasıl öğretebilirim; bunları ve çocuk psikolojisi hakkında birçok şey öğrendim. College sınıfıyla da jazz funk üzerinde yoğunlaşıp kendimi geliştirmeye başladım. Bu yıllar içerisinde Ömer Hoca ve Çisil Hoca'nın derslerine girerek onların bana mentörlük yapması sayesinde eğitmenliği anlamaya başladım ve kendimi geliştirdim, geliştirmeye de devam ediyorum. Şu anda devam etmekte olan bir jazz funk sınıfım var. Eğitmenlikte kendimi geliştirmemi sağlayan en önemli şeylerden biri her zaman öğrencilerim, onlar sayesinde çok fazla şey öğreniyorum.

Jazz funk, hip hop, urban dance gibi dans stilleri dışında aynı zamanda high heels dans ile ilgileniyorsun, ayrıca bu stilde de bazı high heels derslerini de sub ediyorsun. High heels dansına nasıl

başladın, ilk tecrübelerin nelerdi ve şu an bu stilde kendini nerede görüyorsun?

Aslı Gürel: 2017 yılında 15 yaşında iken çok ısrar ederek bir şekilde ilk high heels dersimi aldım. Çok ısrar ederek aldım çünkü 16 yaşından küçük kimse high heels dersi alamıyor. Derse ilk girdiğimde utangaç bir şekilde en arkada derse aldım. Ders bittikten sonra Çisil Hoca beni tek çıkarttı. Tek çıkarınca şöyle bir hissiyat geldi: "Bu benim, kendimi kabul etmem lazım ve bu ilk adımlarım." High heels dansta bizim amacımız, her kim olursa olsun topuklu ayakkabının o gücüyle beraber özgürleşmelerini, kendini tanımalarını ve gerçekten kendileri olmalarını sağlamak. Aslında ben ilk dersimi aldığım da bunu hissetmişim. Uzun bir süre derslere girmedim ama sonrasında düzenli olarak girmeye başladığımda ergenlik çağındaki utangaç, özgüvensiz, kendi fikirlerini ifade edemeyen insan, dansla beraber özgüvenli, kendi fikirlerini ifade edebilen, özgür bir insana dönüştü. Bu süreç çok uzun bir süreçti ama high heels dansın ve Çisil Hoca'nın bendeki en büyük yeri beni; kendimi tanımamı sağlamasıydı. Aslında "Dans beni ben yaptı." dediğim şey burada başlıyor. Kendinin farkına varmak bu dünyadaki en güzel şey. Bunu erken yaşta tatmaya başlamamı sağladı.

Okul ile profesyonel olarak yaptığın dansı bir arada götürmek zor. Peki, sen bunu nasıl başarıyorsun?

Aslı Gürel: Bence bunun formülü basit. Benim gözümde önemli üç şey var: yaptığın şeyi çok sevmek, planlı bir insan olmak, yeri geldiğinde fedakarlık yapabilmek. Zaten çok sevip tutku duyduğum bir şey için fedakarlık yapmak çok kolay.

lay. Biraz planlı olmaktan bahsedeyim. Ben yaklaşık 2015'ten beri ajanda tutuyorum. Şu anda bile haftanın her günü ne yapacağım yazılı. Benim günlük yapacağım işler var ve onlar bitmeden rahat uyuyamıyorum. Tabii ki bitmediği zamanlar oluyor, aksaklıklarım oluyor ama olabildiğince planıma sadık kalmalıyım ki verimli bir gün/hafta geçirebileyim. İki tarafa da yetişebilmek için bazen fedakarlık yapmak gerekiyor. Ben dans için fedakarlık yapmayı çok seviyorum, bazen bu sabah 5'te biten provadan uykusuz bir şekilde 7'deki okul dersine gitmek, ailenle veya arkadaşlarınla vakit geçirememek, hatta yeri geldiğinde çok hastayken hastaneye gidip serum takviyesi alıp dans provalarına , okul derslerine girmek olabiliyor.

Dans hayatın boyunca birçok ünlü firma ile iş birliği ve projeye imza attın, ayrıca birçok kez yurt dışında ülkemizi temsil ettin Dansfabrika ekibi ile. Bu deneyimlerini anlatabilir misin?

Aslı Gürel: Yeni bir projemizden bahsederek başlayayım. Birkaç gün öncesinde Mac Cosmetic ile çok güzel bir sevgililer videosu çektik ve challenge başlattık. Bundan öncesinde yakın zamanda Samsung, Eti, LG, Elidor, H&M gibi markalar ile iş birlikleri yaptık. Her yaptığım işin heyecanı çok ayrı oluyor ve çok fazla şey öğreniyorum. Türkiye'de ve dünyada fark yaratan şeyler yapmak, bambaşka bir duygu. Nike sitesinde ilk defa dans bölümü Türkiye'de, Dansfabrika öncülüğünde açıldı. 2018 ve 2019 yıllarında Nike'ın sitesinde bulundum ve benim için en önemli projelerden biriydi. Nike

ile Türkiye'yi yurt dışında temsil ettik. 2018 yılında Amsterdam'da Nike sahnesinde, 2019 yılında İngiltere'de Serious London etkinliğinde şovlar yaptık. Türkiye'yi yurt dışında temsil etmek çok değerli.

Pandemi sürecinde evde dans derslerine girdin ve dersler verdin. Peki, sende motivasyon düşüklüğü oldu mu, olduysa zorlu dönemde motivasyonunu nasıl sağladın?

Aslı Gürel: Karantinanın başında, iki haftalık süreçten sonra her şeyin normale döneceğini düşünüyorduk, o zamanlar motivasyon düşüklüğü hiç yaşamadım. Evimde kalacağım için motiveydim. Sabah erken kalkıyordum, dansımı ediyordum, derslerimi çalışıyordum. Böyle başladı ama birkaç hafta sonra yatağında her gün yatan bir insana dönüştüm. Beni destekleyen şey aslında insanların enerjisiydi. Çok seviyorum insanlarla enerji içerisnde olmayı. Eve tıklılı olup bunu yapamayınca moralim ve motivasyonum düştü. Ama sonrasında beni motive eden iki şey oldu: Çevrim içi derslere başladık ve yeni dans stilleri için farklı insanlardan ders almaya başladım. Dans camiasında şöyle oldu, herkes eve tıklılınca çevrim içi ve ücretsiz ders vermeye başladı. Bu benim için çok büyük bir avantajdı çünkü yurt dışında bulunan, istediğim insanlardan ders almaya başladım ve bu benim dansımı çok geliştirdi. Ayrıca çevrim içi bile olsa öğrencilerimle ders yapabilmek, onlara iletişim halinde olmak da beni en çok motive eden şeyler arasında.

E s - nek olmak dansda önemli mi? Esneme çalışmalarına nasıl başladın?

Aslı Gürel: Ben çocukluktan beri esnek olanlardım. 3-4 yaşlarında televizyonda esnek insanları görüp bacak açardım. Zaman geçtikçe esnekliğiniz azalıyor, çocuklukta kadar esnek kalamıyorsunuz ama ben onu tamamen kaybetmemek için antrenmanlara başladım. Bu antrenmanları şu anda düzenli yapmıyorum ama olabildiğince esnekliğimi korumaya çalışıyorum, sürekli kullanmaya çalışıyorum. Özellikle jazz funk'ta bel esnekliği çok önemli, onu her derste geliştirmeye çalışıyorum. Her jazz funk dersinde belimi fazlasıyla kullanmaya çalışıyorum. Şöyle bir algı var: "Esnek değilsen dans edemezsin.". İlk başlarda esneklik hiç önem arz etmiyor, zaten zamanla öğreniyorsun. Aslında öğrendikten sonra yapılamayacak hiçbir şey yok dansta. Benim bir öğrencim vardı, beli hiç esnek değildi, bacaklarını açtığında elleri yere bile değmiyordu. Şu anda beli benden bile esnektir muhtemelen. Bunu da her gün düzenli bir şekilde çalışarak yaptı. Örneğin günde 20 dakika, belki 15 dakika çalıştı. Vücudunu dinlemen lazım. Bazı insanlar üç günde bacak açmaya çalışıyor. Esneklik kazanmak bir süreç, düzenli çalışma ile yapılamayacak hiçbir şey yoktur.

Herkes dans edebilir mi? Dans etmek için hangi özelliklere sahip olmalıyız? Ayrıca dansa başlamayı düşünenlere söyleyeceklerin neler?

Aslı Gürel: Herkes dans ediyor; edebilir değil, zaten ediyor. Bir müzik açtığımızda herkes dans ediyor. Bence dansa başlamak istiyorsanız bir dakika bile düşünmenize gerek yok. Eğer danstan keyif alıyorsanız dans edebilirsiniz. Dans dediğimiz şey aslında müziğe karşı verdiğimiz bir tepkiden oluşuyor. Bunun için dans dersleri de alabilirsiniz, almayabilirsiniz. Kendinizi dilediğiniz gibi geliştirebilirsiniz. Dansı seviyorsanız beklemeyin, dans dersine katılmak istiyorsanız katılın. Dansın içerisindeki en güzel şey birbirimizi desteklememiz. Genelde şöyle tepkiler alıyorum: "Çok çekiniyorum, ya dans edemezsem, ya kötü olursa." Zaten öğrenmeye geliyorsunuz, bir şeyi öğrenirken hata yapmamız çok normal. Zamanla oluşacak bazı şeyler var ama zaten derste arkadaşların sana destek olup senin en iyi haline gelmen için sana yardım edecek. Dans hocan olsun, arkadaşların olsun aynı şey için çalışıyor ve genelde derslerde herkes kendine ve dansına odaklanıyor, kimse seni yargılayamıyor, sadece destek oluyorlar. Dedim gibi dansın içerisinde en güzel şey destektir ve herkes özgür hissettiği için dans ediyor.

AKADEMİ

MÜNAZIR FATİH ŞAHİNBAŞ İLE MÜNAZARA ÜZERİNE

Barış Güzelkan: Eğitim hayatınızdan bahsedebilir misiniz, hangi serüvenlerden geçtiniz?

Fatih Şahinbaş: Vefa'ya geliyordum neredeyse, gelmedim. Sınavdan iyi bir puan almıştım, Çağaloğlu ve Vefa gibi okullara gelmeyi düşünüyordum. Sonrasında bir özel okuldan gelen teklifi kabul ettim. O sıralar gözümün biraz boyandığını düşünüyordum, bu yüzden verdiğim kararın iyi mi kötü mü olduğundan hala emin değilim.

Komiktir ki matematik-fen alanında okuyordum ama üniversite sınavından sonraki tercih döneminde Türkçe-sosyal bilimler alanında tercihler yaptım. Sonucunda Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tarih Bölümüne girdim. O zamanlar eğitim hayatımın en sert dönüm noktası olabilir. Hiçbir zaman sayısal bir bölüme gitmeyi düşünmedim ama hukuk bölümünün kazanınca ailem doğal olarak hukuk bölümünde okumamı istedi. Ben o bölümü okumayı hiç istemiyordum. Bu sebeple, bir oyuncu olan babam, kendisi de standart bir işi olmadığı için kendi istediğim bölümde okumamı söyleyerek beni bu konuda destekledi. Böylece de Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesinde, güzel sanatlar ile pek de alakası olmayan bir bölüm olan tarih bölümünde okudum. Aynı zamanda felsefe bölümünde de okuyordum ve o sene içinde bu iki alanda da eğitim aldım. Şu an ise mesleğimin tarihle pek alakası yok.

Peki, öğretilen tarih müfredatı hakkında ne düşünüyorsunuz?

Fatih Şahinbaş: Bu soruyu verdiğim derslerde ve özellikle pandemi öncesi gittiğim seminerlerde tarihe ilgisi olan çoğu öğrenciden duyuyorum. Onlara verdiğim cevabı şimdi de vereyim: Okullarda verilen tarih müfredatının kötü olduğunu düşünüyorum. Açıkça söylemekte fayda var. Öğretmenlerimizin kötü olduğunu düşünmüyorum, örneğin benim lisedeki tarih öğretmenlerim gayet iyiydi, ki müfredat dahilinde verebilecekleri en fazla bilgiyi vermeye çalışıyorlardı. Umarım siz de şanslısınızdır bu konuda.

Tarih müfredatının kötü olmasının asıl sebebi çok eskiye dayalı bir müfredat olması, yani değiştirilmesi neredeyse imkânsıza yakın. Halbuki tarih öyle değil, artık disiplinler arası çalışıyor. Ama biz lisede sadece siyasal tarihe, siyasal tarihin de sadece savaşlar ve hükümdarlar üzerinden anlatılan “lineal” bir anlatısına maruz kalıyoruz. Tarih aslında hiç de öyle bir şey değil. Çevremde en başta tarihi hiç sevmeyen ama tarih bölümünde okuyan çok insan vardı ve bu insanların büyük bir kısmı akademisyen oldu. Lisede size tarih, sadece siyasi olarak anlatılırsa ve eğer ki kötü bir öğretmeniniz varsa gerçekten sıkıcı bir konu halini alıyor. Kötü anlatılıyor, güncel araştırmalara yer verilmiyor ve gençler de okuyup araştırmaya teşvik edilmiyor. Disiplinler arası hiçbir geçiş yok, kültür tarihi yok, sanat tarihinden hiçbir şey yok, öğrenciler hiç sosyoloji görmüyor. Bu şekilde tarih öğretilemez. Bizim tarih hakkında ezberlememiz gereken tek şey savaşlar ise bunu bizim yerimize Google yapabilir. Halbuki tarih, ilişkiler kurma ve bağlantılar yaratma bilimidir.

Dürüst olmak gerekirse, lisede tarih okumayı hiç sevmezdim ama ailemde köklü bir tarih bilgisi geleneği var. Yani küçüklüğümden beri tarih bizde çok büyük bir ilgi alanıdır. Ben de lisede tarih hocamı çok sever ama dersi sevmezdim ama tarih hakkında kitap okumaya bayılıyordum. O yüzden umarım siz de hocalarınız bakımından şanslısınızdır çünkü hocalar bu konuda büyük bir farklılık yaratıyor. Bizim ülkede ne yazık ki şu uygulanıyor: Bir konuda eğitim aldıktan sonra o konuyu iyi anlayıp anlamadığınızı ölçmek için sınav yapılır. Ama bu çok kaygan bir süreçtir ve zaman içerisinde bağlamından kopabilir. Şu an eğitim sistemimizde bir sınav var ve bu sınav için öğretiliyor dersler.

Münazaraya nasıl başladınız, sizi buna iten etmen neydi, münazara size ne anlam ifade ediyor?

Fatih Şahinbaş: En başta beni münazaraya iten etmen tamamen edebiyat hocamın zorlamasıydı. O yüzden münazaraya severek başladığımı söyleyemem. Okulda genelde sanat aktiviteleri ile ilgileniyordum. Ailemde de çok fazla sanatlâ ilgilenen kişi vardı, ben de doğal olarak yazmaya ilgi duyuyordum. O zamanlarda da kendimi bir tiyatro oyunu

yazarı gibi ifade ediyordum, ayrıca okulda tiyatro aktiviteleri yapmak istiyordum. Bu sebeple de şiir okuma yarışması gibi bazıları güzel, bazıları ise garip olan bütün yarışmalara beni gönderiyorlardı. Ben de bu yarışmalara katılmayı seviyordum. Hem bazıları gerçekten güzel ödüller veriyordu hem de öğretmenlerle aranızdaki ilişki geliyordu, ki bu çok değerli bir şey.

Yapılacak bir münazara turnuvası için Milli Eğitim Bakanlığı bizim okulumuzun katılımını zorunlu kıldı. Benden de katılmam istendiğinde yarışmaya gittim ve pek sevedim. Sonra kendime “Bu iş güzel yapılırsa aslında iyi bir şey.” dedim. Ve Yeditepe Üniversitesi de şimdilerde yapılan türdeki liselerarası münazara turnuvalarının Türkiye’de ikincisini yaptı. Biz de buna katılmaya karar verdik. Maçlar başlamadan bir gösteri maçı yaptılar ve onu izlediğimde beynimden vurulmuşa döndüm. Münazaranın ne kadar muhteşem bir şey olduğunu düşündüm. Gerçekten entelektüel ve geliştirici bir aktivite olarak göründü gözüme. Benim zamanımda çok az sayıda turnuva yapıyordu ve hepsi aşırı derecede kalabalıktı. Bu turnuvalarda çok fazla arkadaş edindim ve çoğuyla da hâlâ görüşüyorum. Liseyi bitirip üniversiteye geçerken Argüman Fabrikası’nın temelleri atılmaya başlanmıştı. Engin abi de bizi çok yoğun bir şekilde eğitiyordu.

Münazara gerçekten geliştirici, insana çok şey katıyor ama bir yerdens sonra bir şey katmamaya başlıyor, bir oyun haline geliyor. Hâlâ zamanızı geçirmek için güzel bir aktivite ama münazaradaki argümanlarınızın derinliğini araştırmak daha değerli. Sekiz dakika boyunca kendinizi anlatmak güzel bir şey ama rasyonallite kavramı üstüne oturup felsefi kitaplar okumak daha güzel bir şey. O yüzden münazara yapmanın kendisi bana pek bir şey ifade etmiyor artık, yapmayı çok sevmiyorum. Kırk yılda bir eski arkadaşlarımla bir turnuvaya katılmaya karar vermezsek yarışmıyoruz. Fakat münazaranın çemberi çok güzel. Gençlerle iletişimi kurmak, insanlara eğitim vermek, yeni şeyler öğrenmek... Ben hâlâ bilmediğim alanda eğitim veren insanların eğitimlerine katılıyorum. Çünkü bir insan neticede her şeyi bilemez.

Oyunun kendisinin sıkılısam bile, ki siz de münazara yapıyorsanız bir gün o noktaya geleceksiniz, çevresindeki entel çeperden hukuk öğrenmek, ekonomi öğrenmek, uluslararası ilişkiler öğrenmek, güncel olayları takip edip hakkında tartışmak; bir defa içinize işlediği zaman içinizden çıkmıyor. Üniversite büyük oranda münazarada öğrendiğiniz şeyleri pazarlamakla geçecek. O yüzden münazara yapmayı bıraksanız bile aslında hayatınızın ortasında duruyorsunuz.

En unutamadığınız münazara deneyiminiz hangisiydi?

Fatih Şahinbaş: Sanırım ilk Türkçe turnuvamdaki final maçımdı. Herhalde ilk olduğu için unutamıyorum. Tuzla’daki Türkiye finaliydi. Yeni münazaracılaroldık, o yüzden korkunçtu. Geriliyorduk, hazır hissedemiyorduk. Robert Koleji’yle karşı karşıya kalmıştık. Konumuz ise ana dilde eğitim hakkıydı. O zamanlarda da münazara çok sık yapılmayan bir şey olduğu için çok ilgi görüyordu, salonda iki yüzün üstünde seyirci vardı. Üstüne üstlük vali ve kaymakam gibi üst mevkilerden kişiler de bulunuyordu. Biz de ana dilde eğitim hakkının olmaması gerektiğini savunuyorduk. Konu geldiğinde normalde dakikada on tane argüman bulan arkadaşımız o maçta konu kendi gerçek fikirleri ile çeliştiği için hiçbir argüman bulamamıştı. Maça çıktığımızda ise çok kötü bir şekilde yenildik. Ama hayatımın en iyi konuşmalarından birini o maçta yapmış olabilirim. Rezil olmamak korkusuyla tabii.

Münazara eğitmenliğine nasıl başladınız, bu kararı vermenizden büyük etken neydi?

Fatih Şahinbaş: Okul kulübünde başladı. Bir kararla da olmadı pek. Ben öğrendiklerimi benden sonra geleceklere aktarayım dedim. Kulüp çalışmalarını da çok önemli görüyorum. Sizin bu yaptığınız şey de çok değerli. Çünkü Türkiye’de gençler genellikle kendi başına bir şeyler yapmıyor, illa birilerinin itirmesi gerekiyor ve böyle olmadığı zaman benim çok hoşuma gidiyor. O zamanlarda da böyle düşünüyordum. Yani öğrenciler tiyatro yapacaksa sadece öğrenciler yapsın, başlarında bir öğretmenin olmasına gerek yok.

Yardım için olabilir mutlaka ama fikrin öğrencilere ait olduğu şeyler bana çok güzel geliyor. O dönemde ben de münazara öğrenmek isteyen alt sınıflara aldığım eğitimleri aktarmak istemiştim çünkü ben eğitimlere gitme fırsatı yakalamıştım. Münazara eğitimi vermeye böyle başladım. Bu bittikten sonra da Engin abinin yanında çıraklık dönemim başladı. Ben aslında münazara eğitimini bir iş olarak yapmayı düşünmemiştim. Bana bir işmiş gibi gelmiyor. Birileri bana para vermesebunun bir iş olduğunu unuturum yani. Bana dediler ki bir tane okul eğitim vermen için seni çağırıyor. Ben de kabul ettim. Daha sonra eğitim verdiğim öğrenilince kendi mezun olduğum okul da beni çağırdı. O zamanlar eğitimler çok büyük paralara yapılıyordu, üst düzey bir beyaz yakalı maaşına yakındı. Çok az eğitmen vardı ve okullar ne olduğunu fazla bilmiyordu. Sadece buna para ayırabilecek özel okullar arasında yapılan bir aktiviteydi. Biz ise eğitimleri inanılmaz ucuzlatarak piyasayı kırmıştık. Bir de hem bedava hem paralı eğitim veriyorduk daha ulaşılabilir olması için. O dönem bana böyle kapitalizme başkaldırı gibi gelmişti, motive olmuşum. Münazara eğitmenliği her zaman hayatımın bir parçası oldu bundan sonra da olacak gibi.

Münazara ve münazara eğitmenliği size neler kattı?

Fatih Şahinbaş: Öncelikle bu işin bir entelektüel tarafı var, bir de sosyal tarafı var. Sosyal ve kültürel sermaye katıyor. Çünkü erken bir aşamada hayatın bazı dinamiklerinin içinde kalıyorsunuz. Örneğin bir kulübünüz varsa ve bu kulübü siz yönetiyorsanız kendi aranızda seçim yapmanız gerekiyor, etkinlik planlamanız gerekiyor, yetişkin insanlarla bunun için konuşmanız gerekiyor. Münazara kültürünü de bir şekilde öğrenmeniz gerekiyor. Tartışma kültürünü doğal olarak öğreniyorsunuz. Başka fikirlerle saygı duymak da çok zor bir şey. Bunu söylemesi kolay ama aslında zor bir şey. Çoğu kişi de tam olarak yapamaz bunu. Çünkü kendi fikrinizi doğal olarak daha değerlidir. Bu yüzden siz de taban tabana zıt fikirlere saygı duymazsınız. Saygı duyuyormuş gibi yaparsınız, tahammül edersiniz. Münazara en azından bu tahammülü ve bir miktar saygıyı yanında getiriyor. Bazen o tarafı da savunmanız gerektiği için aslında savunsanız da savunmasanız da bir mantığı olduğunu kabul etmeniz gerekiyor. Yani karşıt düşünceye sahip insanların aptal olmadığını, onların anlattığı şeyin tamamen saçma olmadığını kabul etmek zorundasınız. Çünkü bir sonraki turnuvada siz onların yerinde olabilirsiniz. Bu iş, sosyal ve kültürel olarak bu yetenekleri katıyor. Bir de tabii ki entelektüel katkısı da oldukça fazla. Bir şeyler okuyup araştırmak için çok büyük bir imkân sunuyor. Yani entelektüel camianın Twitter’ı gibi aslında. Orada iki yüz kırk karakterde anlattığını burda sekiz dakikada anlatıyorsunuz. Nasıl Twitter’dan da yeri geldiğinde bir şeyler öğrenebiliyorsak burdan da öğrenebiliyoruz. Hiç merakınız olmasa bile bazen münazarada bir şeyler öğreniyorsunuz. Mesela münazara yaparken kadın hakları öğrenmek zorunda kalıyorsunuz, toplumsal eşitlik öğrenmek zorunda kalıyorsunuz. Bu öğrendiklerinizi ileri götürmek de çok daha iyi olur tabii. Münazara size akademik bir şeyler okuma alışkanlığı kazandırdıktan sonra devamı da geliyor zaten. Ama yaşıtlarınızdan da sizi çok koparan bir şey, özellikle de lisede. Yani bir kişi münazara yapıyorsa, ekonominin temel dinamiklerini anladiysa bir süre sonra arkadaşlarıyla konuşamaz hâle gelebilirler ne yazık ki. Çünkü normalde üniversitede öğrenilen bir çok şeyi küçük fragmanlar halinde münazara yaparken öğreniyorsunuz.

Sizce münazara yapmak isteyen biri hangi özelliklere sahip olmalı?

Fatih Şahinbaş: Aslında aşağı yukarı herkes münazara yapabilir ama birkaç tane temel ve önemli yetenek gerekiyor bunun için. Mesela çok utangaç olmamanız lazım. Yani soru sormaktan utanıyorsanız, topluluk önünde konuşmaktan utanıyorsanız münazara yapmanız çok zor. Münazara bunu kurmanız için de faydalı olabilir ama muhtemelen münazarayı bırakacaksınız.

dır. Faydalı olsa ne güzel. Münazarada hitabet yeteneği gerekmiyor. Biraz akıllı olmak lazım. Muhteşem şekilde akıllı olmanıza gerek yok ama aklınızı gerektiği yerde kullanıyorsanız münazara yerine en baştan başlamalısınız, dünya klasikleri okuyabilirsiniz. Münazarada biraz kafanız çalışacak, biraz akıllı olacaksınız. Bunun dışında size avantaj sağlayan özellikler var tabii. Münazaraya başlamadan önce dilinize hakimseniz, hızlı cevap üretabiliyorsanız, tartışmaya alışkınsanız, entelektüel bilginiz çok ise size fayda katar. Münazara yeteneklerle değil, bilgilerle kazanılan bir oyundur. Yetenekli olmanıza gerek yok, temel insan gerekliliklerini gerçekleştirdikten sonra üstü; çalışmak, kendini vermek, hissetmek, münazaranın ruhunu anlamak. Münazaranın ruhunu anlamak önemli bir şey çünkü içinde bulunduğunuz aktiviteyi bütünüyle kavramak, sadece münazarada değil her şeyin içinde olan bir hissiyat. Ne yaptığınıza dair bir his geliştirmeniz gerekiyor. Onun içinde olmanız, kafanızın ona göre çalışması gerekiyor. Eğer bu basamağı atlayabilerseniz kolayca münazara yapabilirsiniz. İlk konuşması o kadar kötü olup sonradan en iyi konuşmacı olan ve turnuvalar kazanan insanlar gördüm. Sonuçta bilgiyle alakalı, öğreniliyor.

Münazara eğitmenliğinin yanı sıra metin yazarlığı da yapıyorsunuz, bu konu hakkındaki deneyimlerinizden bahsedebilir misiniz?

Fatih Şahinbaş: Aslında mesleğim metin yazarlığı. Metin yazarlığının yanı sıra münazara eğitmenliği yapıyorum. Freelance olarak çalışıyorum kendimi bildim bileli. Sektörde yaklaşık sekiz senelik tecrüben var. Bu sekiz senenin bir kısmı staj gibi çok para kazanmayarak, işi öğrenerek geçen yıllardı. Yaklaşık altı yıldır kendimi idame ettirecek parayı bu alanda kazanıyorum. Metin yazarlığına reklam sektöründe birkaç büyük reklam firmasıyla çalışarak başladım. O dönemde reklamcı olmak istemediğimi fark ettim. Bu sebeple ofiste, sürekli olan işleri her reddettim. Çalıştığım sektör, büyük oranda para kazanmak için reklam sektöründe kalsa da son iki yılda oyun sektörüne doğru evrildi. Ben de oyun firmaları ya da yabancı oyun firmalarının Türkiye’deki ofisleri ile “proje bazlı” çalışıyorum. Ben hayatımın her döneminde proje bazlı çalışan bir insanım. Bu bir hayat yöntemi. Biraz riskli, artıları, eksileri var. Sizin kendinize göre karar vermeniz gereken bir şey. Örneğin bir oyun projesi için altı ay bir yerde çalışıp paramı aldıktan sonra başka bir şirkette başka bir proje için çalışmaya devam ediyorum. Metin yazarı denince insanların aklına, oturup çok yaratıcı şeyler yazıyormuşuz gibi geliyor fakat öyle değil. Aslında çoğunluğu reklam lansmanı oluşturmak, broşür metnini yazmak. Tabii ki her işin bir k a y e yazıp çok y a r a r t ı c ı şeyler y a p m ı y o r s u n u z , o kısmı başka şeyler yaparak tatmin etmeniz gerekiyor. Bu alanda daha çok verilen işleri yapıyorsunuz. Reklam metni, l a n s -

man metni ya da broşür metni yazsanız bile birçok işe göre de daha yaratıcı olduğunı söyleyebilirim. Sebebi de sürekli aynı işi yapmıyor olmanız. Genelde işler ikiye ayrılır: sürekli aynı işi yaptığınız işler ve önünüze gelen problemi çözdüğünüz işler. Ben bu tarz işleri daha yaşanabilir buluyorum. Bence çalışmanın kendisi muhteşem eğlenceli değil. Sonuçta bir patron var ve sizden onu yapmanızı istiyor. Ama bu sektör çalışabileceğiniz en özgür alanlardan bir tanesi. Türkiye’de çok az var bu işle geçinebilen, ben nadir olanlardanım. “Metin yazarı olacağım.” diye adım atmak, sektöre girmek zor. “Bu tarz işlerde ne yapıyor?” diye soracak olursanız yayınevleri ile çalışabilirsiniz; özel, içerik üreten firmalar ile çalışabilirsiniz (oyun firmaları vs.). Düzenli ya da benim gibi freelance olarak çalışacaksanız reklam ajansları en çok çalıştığımız yer haline geliyor. Genel olarak bu şekilde bir iş hayatım var. Aslında ben hobilerimden para kazanıyorum. Yazı yazmayı çok seviyordum ve metin yazarı oldum, kutu oyunu ve rol yapma oyununu gibi hobim var, o isten de para kazanıyorum. Münazara yapmayı çok seviyorum, o isten de para kazanıyorum. Yani hobi olarak ne yapıtıysam ondan para kazanıyorum, iş olarak bir şey yapmamaya çalışıyorum. Böylesi daha güzel.

Bir insan neden münazaraya başlamalı?

Fatih Şahinbaş: Yaratıcı bir şeyler yapmayı isteği burada neden olarak gösterilebilir. Çünkü pandemi bizi o kadar eve hapsetti ki yaratıcı şeyler yapamıyoruz, tüketemiyoruz da. Ben mesela bir sonraki modül döneminde ne anlatayım diye oturup düşünüyorum. Sonra “Aha, şunu anlatayım!” diyorum ve sanki paylaşılacak bir deneyim haline gelmiş oluyor. Çok verimli oluyor. Herkes yaratıcı olmak, içindeki üretme arzusunu tatmin etmek için bir yere tutunur.

Pademi sürecinde neler yaptınız, bu süreç hakkında ne diyebilirsiniz?

Fatih Şahinbaş: Pandeminin ilk aylarında bir çocuk kitabı yazdım. Bu beni bir süre meşgul etti, güzel oldu. Ama çocuk kitabı olunca kolay bitiyor. Sonra revizasyonunu yaptım. Şu an bitmiş durumda. Ama ikinci bir kitap yazacak enerjiyi de bulamıyor insan. Mesela yayınevi “Biz bunu beğendik. Zaten basacağız. Sen bir tane daha yaz, onu da basalım.” falan diyor ama sen kalkıp o bilgisayarın karşısına geçemiyorsun. Size de tavsiyem, sizin için biraz daha kolaydır muhtemelen çünkü çevrim içi dersler oluyor, o biraz sizi hayata bağlıyordur diye düşünüyorum. Bence bu güzel bir şey. Ama siz de okula gitmeyi özlemiş olabilirsiniz. Okuldan nefret ediyor musunuz bilmiyorum ama yani öyle gibi durmuyor. Eğer ediyorsanız da etmeyin. Çünkü bu sene üniversiteye geçene kadar çok üzülmedim. Üniversiteye geçiyorsunuz, yepyeni bir hayat, bir kampüs yaşamı. Entelektüel bir yapının içine gireceksiniz, hocalarınızla zaman geçireceksiniz vb. Okul bir anda sabahleyin hocaya ayıp olmasın diye gözlerinizi elinizle temizleyip, dersin k a r -

AKADEMİ

şısında oturup, arada bir kalkıp kahve yapıp, geri gelip resmen yokmuş gibi davrandığınız bir şeye dönüştü. Sınav sistemi saçma bir durumda. Bu yüzden üzülüyorum. Bu zamanda kendi ilacını herkes kendi buluyor. Kendinizi bir şekilde yaratıcı tutmaya devam etmeye çalışıyorsunuz. Çünkü sahip olduğunuz profil öyle değil.

Konuşmalarınızla da anladık ki hayatın en acı ve en sıkıcı taraflarından bile zevk alma becerisine sahipsiniz. Sizce mutluluğun sırrı nedir?

Fatih Şahinbaş: Bunu çevremdeki insanlar da söylüyor. Kolay kolay sıkılan bir insan değilim çünkü kafamda arka planda devamlı başka bir şey düşünüyorum. İnsanların sıkılması ve ne yapayım ben diye oturmaları bana çok tuhaf geliyor. Farz edelim ki pandemi gibi bir durum olmasın. İnsanlar normal hayatlarında da sıkılıyorlar. Bana ise gün yetmiyor. Okumak istediğim çok kitap, izlemek istediğim çok film ve dizi, takip etmek istediğim çok etkinlik ve öğrenmek istediğim çok şey var. Babam ağaç yontma biliyor, ben de bunu öğrenmek istiyorum. Balık tutmayı hiç bilmiyorum ama balıkçılık yapmak istiyorum. Onun dışında sürekli bir şeylere

yükseldiğim ve takip etmeye çalıştığım şey var ve benim en büyük derdim bunların hepsini yapamadan ölecek olmam. Kendime bir kural koydum: Artık okumadığım hiçbir kitabı kitaplığımda tutmuyorum. Buna rağmen örneğin beş tane kitap satın alınca o beş kitabı hızlıca okusanız bile onlar bitene kadar satın almak istediğiniz beş kitap daha oluyor. Hayat benim için sürekli olarak bir şeyleri kovalama halinde geçiyor. Kovalamanın kendisi güzel. Ben hiç öyle boşta kalıp sıkıldığımı düşünmüyorum. Bunu nasıl size tavsiye olarak verebilirim hiçbir fikrim yok ama açıkçası hayat sevdiğiniz insanlarla geçirdiğiniz mutlu zamanlar, kaçabildiğiniz optimum acı miktarı ile güzelleşir. Acıdan kastım, mesela sevmediğiniz bir işi yapıyorsanız yapmayın ama bazı şeyler var ki yapmak zorundasınız. Örnek olarak üniversite sınavına hazırlanmak gibi. Yüksek puanlı bir bölüme girmek istiyorsanız bunu yapmak mecburiyetindedir ve bunu kabulleneceksiniz. Bu acıdan kaçılmayacağını anlayacaksınız ve kaçabildiğiniz kadar acıdan kaçacaksınız. Bir de öğrendiğiniz şeyin ne olduğunun pek önemi yok. Elbette ki bazı şeyler diğerlerinden daha değerlidir. Ben üniversitede Ahmet Taşoğlu gibi çok önem-

li hocalardan ders aldım. Tarih ile haşır neşir olanlar o ismi iyi bilirler. Kanadalı bir hocamız da vardı. Ben ondan Spartalı savaş taktikleri diye bir ders almıştım. Bırakın hayatı, tarihçi olarak bir işe yaraması imkânsız bir alan. Büyük ihtimalle Sparta savaş taktiklerini Sparta tarihçisi olsan bile merak eden bir tek sen varsın ama bir şey öğrenmenin kendi kendine verdiği bir haz var. Kendine has bir girişim hissi var ve bunu gerçekten seviyorum. Mesela Osmanlıca bilmek gibi hiç işe yaramayan şeyler biliyorum. Bunu bilmenin ayrı bir hazzı var. Biraz Latince de biliyorum ama o da işe yaramıyor. Latince hayatınızda işe yarayabilecek bir şey değil açıkçası. Arada karizmatik sözler söylüyorsunuz o kadar. İnsanlar da Latincemin olduğunu öğrenince şaşıryolar. Hâlbuki İngilizce öğrenmekten daha basit bir şey. Netice olarak bir şeyleri öğrenmek, bir şeylerin peşinde koşmak ve sürekli bir şey beklemek beni mutlu ediyor. Ben, insanların hayatlarında amaçsızlık ve bir şey beklemedikleri zaman mutsuz olduklarını düşünüyorum. Benim hayatımda her zaman bekleyeceğim bir şeyler var. Mesela çok seveceğimi düşündüğüm bir film çıkacaktır, onu beklerim. O film gelir, izlerim. Sonra bir kitabın çıkmasını

beklerim. Ya da bir kitap yüz elli yıl önce çıkmıştır, kitap okuma sırasında sıranın ona gelmesini beklerim. Yarın olsun da şunu yapayım diye

de sırf devam ettiğiniz için mutlu olmalısınız. Son olarak münazara yapmayanlara da münazara yapılan şeyler hakkın-

beklerim. Haftaya lunaparka gideceğiz diye beklerim. Çok çocuksu şeyler de olabilir, çok büyük şeyler de. Benim için fark etmez. Bir beklenti içerisinde olmak, bu beklenti sürekli kovalamak, peşinden koşmak bence çok önemli. Mesela atlar sırf koştukları için mutlu olurlar ya, bence hayat biraz böyle bir şey. Siz

da okuyup bilgi edinmelerini tavsiye ederim. Çünkü oldukça faydalı şeyler. Beni konuk ettiğiniz için çok teşekkürler arkadaşlar. Başka bir zamanda, başka bir yerde görüşmek üzere.

OKULUMUZ ÖĞRETMENLERİNDEN MUHAMMED ALTUN İLE SÖYLEŞİ

İlayda Karul: Eğitim hayatınızdan bahsedebilir misiniz? Sizi ilahiyat okumaya yönlendiren şey neydi?

Muhammed Altun: İlkokulu farklı şehirlerde ve farklı okullarda okudum. Öyle ki ilkokul 3. sınıfı üç farklı şehirde okudum. Tekirdağ'ın Hayrabolu ilçesinde başladım ilkokula. Sonra Diyarbakır, sonra Ankara, sonra tekrar Hayrabolu. Biraz göçebe bir ilkokul hayatım oldu ama çok şey kazandım. Hayatımı inşa ederken bu farklılıkları görme ve bunlara karşı olumlu bir tutum geliştirme ve sergileme adına çok faydası dokundu bana. Daha sonra Edirne İmam Hatip Lisesinde altı yıl süren maceram başladı. Daha sonra da Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdim ve yine yüksek lisansımı da Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde yaptım. Formal eğitimim bu şekilde ama tabii ki eğitim biz ölene kadar devam ediyor. Hâlâ kendimi öğrenci olarak görüyorum. Hatta hayatın sabit bir öğrencisi olarak görüyorum kendimi.

Aslında ilahiyat benim çok da okumayı arzu ettiğim bir bölüm değildi, her ne kadar imam hatip mezunu olsam da. Gönlümdе yatan alan psikolojiydi. Tercihlerim arasında ilahiyatı da yazdım ne olur ne olmaz diye ama öncelikli olarak beklentim tabii ki psikolojiydi. Ancak kısmetle ilahiyat düştü. Hatta hazırlık Arapça sınıfının ilk döneminde aklımda bir sonraki yıl tekrar sınava girme ve istediğim alana geçme planım vardı. Ancak birinci dönem daha bitmeden ilahiyatı çok sevdim. Arapçanın bunda payı çok büyük. Hasbelkader ilahiyatı kazandım ama severek okudum ve tamamladım. Bunun için de çok şükür diyorum.

Din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni olmaya nasıl karar verdiniz?

Muhammed Altun: Aslında buna da karar vermedim. Her ne kadar ilahiyatı çok sevmiş olsam da psikoloji okumak içinde bir ukde olarak kalmıştı ve üniversiteden sonra akademik çalışmaya yönelmek istedim. Tabii bu arada ilahiyattan aldığım altyapı ile birlikte dinin maneviyat alanıyla psikolojiyi beraber çalışabileceğim bir akademik hayat planlamıştım. Ancak bu da kısmet olmadı. Her ne kadar yüksek lisansımı din eğitimi ana bilim dalında yapmış, yüksek lisans tezimi de empati üzerine çalışmış olsam da öğretmenlik hiç aklımdan uçmadı. Tabii, insan hayatının bazı dönemlerinde bazı şeyleri görmüyor. Burun kıvrıdığım öğretmenliğe mezuniyetimden on yıl sonra ancak kavuşabildim. Tabii, mezun olduğum dönemlerde ülkemizin içinde bulunduğu politik ve ekonomik bazı sebeplerle bu mesleğe girmem mümkün olmadı. Ancak hayatın farklı yönlerini gördükten ve farklı tecrübeler edindikten sonra öğretmenlik gözümde ulaşılması güç bir meslek haline geldi. On yıl sonra öğretmen olduktan sonra buna da şükrettim. İyi ki din kültürü ve ahlak bilgisi öğretmeni olmuşum.

Okullarda verilen din kültürü ve ahlak bilgisi müfredatını nasıl buluyorsunuz?

Muhammed Altun: Bence müfredat gayet iyi, yeterli. Çünkü müfredat geliştirilebilir bir şey. Yani bu öğretmen ve öğrencinin uyumuna, istekli oluşuna bağlı zenginleştirilebilir, boyut katılabilir, katmanlaştırılabilir.

lir, geliştirilebilir bir alan. Dolayısıyla bence müfredat gayet yerinde. Bunu zenginleştirmek öğretmen ve öğrenciye kalmış bir meseledir diye düşünüyorum.

Derslerinizde müzakereye çok önem veriyorsunuz. Bu genelde öğrencilerin pek görmediği ve alışık olmadığı bir durum olarak karşımıza çıkıyor. Tartışmalara önem veren biri olarak bu konuda neler söyleyebilirsiniz?

Muhammed Altun: Benim ve birçoğumuzun kabul ettiği İslam dini düşünmeye, sorgulamaya, araştırmaya büyük önem veriyor. Bilgi, çok önemli bizim için. Araştırmaya, sorgulamaya yönelten bir dini ben öğretirken eğer bunlara yer vermezsem o zaman İslam diniyle bizzat kendim çelişmiş olurum. Dolayısıyla müzakere etme, sorgulama, katkıda bulunma hatta eleştirme; İslam dini, din olgusu ya da diğer dinler hakkında fikirlerini beyan etme noktasında öğrencilerim son derece özgür. Ancak benim çok hassas olduğum bir husus var: üslup. Benim dersimde bir öğrenci “Aa! Hindular ineğe tapıyormuş!” kesinlikle diyemez. Gerek Müslüman, ateist, deist ya da agnostik hiç kimse hakkında derslerimde ileri geri konuşma gibi bir durum söz konusu olamaz. Politikayla ilişkilendirilmesi noktasında da çok hassasım. Onun dışında evet, gerçekten derslerimiz müzakereye açıktır. Dileyen dilediğini söyleyebilir, dilediği eleştiriye yöneltebilir. Ancak üslup çok önemli. Her şeyden önce karşılarındaki öğretmenleri bir Müslüman sonuçta. Dolayısıyla İslam dini hakkında konuşurken ya da eleştirirlerken ifade ederken öğrencilerimin iyi niyet, empati, hoşgörü göstermelerini beklerim çünkü aynı tutumu öğrencilerime ve hatta tüm insanlara gösterme gayretinde bulunuyorum. Aynı şeyi beklemenin hakkım olduğunu düşünüyorum.

Günümüz dünyasında gençler belli bir din eğitimi alsa da çoğunun inanç konusunda kafası

karışık olduğu görülüyor. İnanç konusunda kafası karışık olanlara neler önerebilirsiniz?

Muhammed Altun: Önerilerden önce bu durumun nedenini irdelemek lazım. Bunun birçok boyutu var. Tek bir boyutla ele alınabilecek, suçlanacak bir merci ya da eleştirilecek birileri söz konusu olmamalı.

rak karşımıza çıktığı zaman büyük ihtimalle o kişiden dolayı siz onun inandığı inanca da bir tutum geliştirebilirsiniz. Bu olumlu da olabilir olumsuz da ama burada kafa karışıklığı söz konusu ise o zaman olumsuz örnekleri ifade etmekte fayda var. Yani bu kişilerin duygusal boyutu, maneviyata bakış açınızdaki o duy-

nokta. Yine duygusal boyuttan ihtiyaç konusunu ele almak lazım yani inanma ihtiyacı. Kimimiz inanma ihtiyacı hissetmiyor olabiliriz ama kimimiz de bilinçli ya da bilinçsiz olarak bu ihtiyacımızı ötelemiş olabiliriz. Ya da başka ajandalar, başka gündemleri hayatımıza almış olabiliriz. Bu biraz da bizim egomuzla ya da nefsimizle ilgili olan bir durum. Yani dini ya da dine ait olan şeyleri ötelemiş olabiliriz, ötelediğimizin farkına da varmamış olabiliriz. Her şeyden önce din bir bilgi işidir. Yani önce öğrenirsiniz, bilgi elde edersiniz sonra aklınız, kalbiniz ve vicdanınıza da danışarak o bilgileri kabul eder, hayatınıza alır ve onların pratiğini hayatınızda gerçekleştirirsiniz. Dolayısıyla öncelikle sağlam ve doğru bilgiye sahip olmak gerekiyor. Bilgi çok önemli. Hayatımıza neyi koyuyoruz ve neyi çıkarıyoruz bunu bilinçli olarak yapmamız lazım. Bilinç de bilgiyle doğrudan bağlantılı bir mesele. Örneğin Kuran'ı baştan sona okumamış birinin Müslümanlıktan vazgeçmesi ya da Müslüman olması pek de makul görünmüyor bana kalırsa. Çünkü din bir bilgi işidir dedik öncelikle. Bizde bilgisi olmayan şeyi almak ne kadar doğru olabilir? Bunu sorgulamamız gerekiyor. Ya da geçmişte bazı din kültürü öğretmenlerimizi, yine bu sosyal ve duygusal boyutla

gusal boyutu etkileyen önemli bir faktör olarak sevmediğimiz insanlar ve onların değer yargıları, inançları bizi bu noktada dinden soğutuyor olabilir, kafamızdaki soru işaretlerini arttırıyor olabilir. Bu önemli bir

AKADEMİ

alakalı bir durum aslında, sevmemiş olabiliriz ve böylece direkt İslam'ın önüne bir engel koyup onu iç dünyamıza, gündemimize girmesini engellemiş olabiliriz. Bu konuda da uyanık olmamız gerekiyor. Doğru bilgi eksikliği bu kafa karışıklığının önemli bir sebebi. Bence okumalıyız, araştırmalıyız, sorgulamalıyız ve ondan sonra kabul edersek zaten korkulacak bir şey yok! Yani, ben bu gömleği tercih ettim ve giydim diye bundan bir pişmanlık duyuyor muyum? Hayır, duymuyorum. Neden? Çünkü karar aşamasında emin adımlarla mağazaya girdiğim andan itibaren bu gömleği alana kadar ilerledim ve en sonunda parasını ödeyip bu gömlekle dışarı çıktım. Şu an da bunu giydim ve karşınıza bu gömlekle çıktım. Dolayısıyla korkulmaması gerekiyor. Bırakın, dindar olun ya da bırakın, olmayın. Bu size kalmış bir şey. Ama ne yaparsak yapalım bilinçli ve doğru bilgiyle yapalım.

Muhammed Altun denildiğinde kendiyile ve dünyayla barışık, sevgi dolu bir insan gözümüzde canlanıyor. Peki bunun sırrı nedir?

Muhammed Altun: Birçok şeyi tecrübe ettim hayatım boyunca. Bunun mücadelesini çok verdim. Kendini kabul etmek, kabullenmek; eşyaya, tabiata, insanlara, Allah'a yaklaşımımı inşa etmek ya da şekillendirmek noktasında çok mücadele ettim. Yani, 47 yaşına gelmiş olan bir insan bu söylediğin problemleri çözmüş. Ama bundan 5 yıl önce acaba böyle miydim, 10 yıl önce bunun ne kadarı bende vardı? Burası tabii ki tartışılabilir bir mevzu. Bir ağabeyiniz hatta sizi evladı olarak gören biri olarak öncelikle, hakikaten bu ezber bir cümledir ama özel olduğunuzu unutmayın. Allah, sizi özenerek, bezenerek, severek yarattı her şeyden önce. Dolayısıyla onun vermiş olduğu özellikler güzel özellikler. İçte kapanık olabilirsiniz, çok fevri olabilirsiniz. Bu şekilde sizi yaratan öncelikle Allah. Bu yüzden bir kere kabul etmek gerekiyor. Yani bu tıpkı şuna benziyor: Şu kadın ve adamın çocuğu olarak dünyaya geldim ve bunu kabul etmekten başka çarem yok. Doğuştan getirdiğimiz bir karakterimiz var. Dolayısıyla onu kabullenmek lazım. Çünkü bunlar yaradılıştan getirmiş olduğumuz şeyler. Siz bunları nasıl yönlendiriyorsunuz, bunların üstüne ne inşa ediyorsunuz, bu çok önemli! Yani, anne babanız falanca kişi olabilir, siz içte kapanık biri olabilirsiniz ancak önünüzde uzun bir ömür var. Bu ömür bazı şeyleri kabullenerek, bir bakıma kabuğuna çekilerek ve aynı zamanda hayata karşı bir küskünlük duyarak, insanlara ve tabiata karşı bir küskünlük duyarak devam edip etmemek size kalmış olan bir şey. Ne kadar çok farklı insanlarla tanışırsanız, ne kadar çok kendinizle yüzleşirseniz; farklı durumlarda, farklı zamanlarda tutumlarınızı, davranışlarınızı ve duygularınızı irdeler-seniz o kadar

çok kendinizi tanırsınız. Bir bakıma burada İslami bir prensip var: “Kendini bilen Rabbin bilir.”. Yani bu senin aslında Allah'ı tanımanı da sağlayacak. Allah'ın nasıl bir varlık olduğunu anlayabilmenin yolu senin kendini tanıman. Kendini bilirsen Allah'ı da zaten ona görebilirsin. Öncelikle kendimizi tanımaya çalışmamız lazım ama bir ömür sürüyor bu. Çünkü insanoğlu yaşayan bir ağaç gibidir. Yapraklarını döker, gövdesi genişler, dalları kırılır, meyveler verir, çiçekler açar, bazen sert fırtınalarla karşılaşır, çok büyük yaralanmalar meydana gelir hayatında. Dolayısıyla sürekli bir değişim halindeyiz. Bunu da bir tarafta tutarak kendinizi anlamaya çalışmak, tanımaya çalışmak lazım.

Öğretmen olmanızın yanı sıra değerli bir yazarınız da. “İslami Bir Değer Empati”, “Obur Bibliyofil” ve “Bir Yıldız Düşüşü” kitaplarınız büyük bir ilgi uyandırıyor. Peki, siz yazmaya nasıl ve ne zaman karar verdiniz? Bu konuda motivasyonunuz nedir?

Muhammed Altun: Yazmak hep aklımın ucundaydı ama çok uzak bir ucundaydı. Tıpkı bir yıldız olmak, ünlü bir aktör olmak ya da şarkıcı olmak gibi ulaşılamaz geliyordu. Yıllar önce aklımın o uzak ucuna dokunabileceğimi, ulaşabileceğimi hiç düşünmezdim. Amerika'daki bazı üniversitelere yüksek lisans ve doktora çalışmaları için başvurma sürecinde Amerikan üniversitelerinin yayınlanmış bilimsel çalışmaların olmasına önem verdiğini öğrenmiştim ve dedim ki madem elimden yüksek lisansım-dan kalma bir tez var o zaman bu tezi kitap olarak yayınlatsam nasıl olur? Tabii o zamanlar, 2006 ve ondan sonraki birkaç yıl içindeki bir dönem, tezimi yayınlama imkanı bulamadım. 2017 yılına geldiğimizde böyle bir imkana kavuştum ve kitap yayınladıktan sonra bana kitap yazma yolu açıldı. Yayınladığım kitap daha önceden yazılmış bir kitaptı ve dedim ki madem kitabım yayınlandı bunun devamı da gelsin. Böylece yazmaya başladım. Kısa bir süre içerisinde 30 konuyla alakalı, her biri bir iki sayfa süren yazılar kaleme

almaya başladım. O yayımlandıktan sonra da dedim ki sonraki kitabım bir roman olabilir. Uzun uzun konuştuğuma bakmayın aslında ben uzun soluklu yazıların insanı değilim. Uzun yazmaları yapabilecek o sabır ve kararlılık bende biraz eksik gibi. Yine de bir roman yazmayı denedim ve “Bir Yıldız Düşüşü” ortaya çıktı. Kısaca yazmaya ilk kitap yayınladıktan sonra neden devam etmeyeyim diyerek başladım. Bu aralar bir öykü kitabı üzerinde çalışıyorum, bir gün yayınevime gönderirim diye ümit ediyorum. Yazmaya devam!

Motivasyon hakkında ise iki şeyden bahsedebilirim. Birincisi: ölümsüzlük. Tabii bu mümkün değil, hepimiz bir gün öleceğiz. Aslında ben sonsuz bir hayata da iman etmiş bir insanım. Burada ölümsüzlükten kastım unutulmamak. Ruhum bunu bir türlü kabullenemiyor. Yani milyarlarca insan yaşadı, şu anda milyarlarca insan yaşıyor ve biz neredeyse insanlığın tamamından habersiziz. Ünlü olan insanları tanıyoruz, kitaplarını okuduğumuz insanları tanıyoruz, bir şekilde göz önünde olan insanları tanıyoruz, geri kalanı bizim için meçhul insanlar, unutu-

lacaklar ve unutulacağız. Sizler beni hatırlayacaksınız. Emekli olana kadar öğrenciler okutacağım. Bir süre daha hatırlanacağım ama daha sonra Muhammed yeryüzünde unutulup gidecek. Bu benim ruhum, belki biraz egoist bir bakış açısı ama, çokça dokunan bir şey. Bir bakıma göçmeden önce yeryüzüne parmak izlerimi bırakmak istiyorum. Her yılın ilk dersinde, öğrencilerim bilir, iki tane video izletirim: bir tanesi Amerikan Doğal Tarih Müzesi'nin dünyamızı ve evrenin içindeki yeriyle alakalı nitelik ve nicelik noktasıyla ilgili bazı şeyleri suratımıza çarpa çarpa gösteren kısa bir videosu. İkincisi de Beyonce'nin “I Was Here” şarkısıdır. Orada da ifade edildiği gibi kumlara ayak izlerimi bırakmak istiyorum ama kum adı üstünde! Ne kadar kalıcı olabilir ki? Ama yine de ayak izlerimi bırakmak istiyorum. İşte bu nokta benim en büyük motivasyonum; unutulmamak, unutulmamayı dilemek. İkinci motivasyonum da paylaşmayı çok önemsemem ve paylaşmayı sevmem. Yaşadıklarımı, gördüklerimi anlatmak istiyorum insanlara. Her insanın tecrübesi çok kıymetlidir. Ben yazma imkanı bulmuşken bunu değerlendirmem gerektiğine inanıyorum ve paylaşıyorum çünkü bizim sınırlı hayatlarımız başka türdeşlarımızın yaşadıkları hayatı tecrübe etmek gibi bir durumdan mahrum, eğer ki yazarlar bunu paylaşmaz ise. Mesela Tibet'teki bir budist rahibenin, Afrika'daki bir çocuğun ya da çok ünlü birinin yaşadıklarını bize birilerinin anlatması lazım çünkü bunları tecrübe etmekten yoksunuz. Böyle bir imkanımız yok! Bunlardan da ancak yazarlar paylaşırsa haberdar olabiliriz ve kendi hayatımıza bazı katmanlar, bazı anlamlar katabiliriz diye düşünüyorum. Sosyal medyada zaten bu yazma sürecimi de çok fazla paylaşıyorum.

“İslami Bir Değer Empati” bilimsel, akademik bir çalışma. “Obur Bibliyofil” deneme ve “Bir Yıldız Düşüşü” roman. Şimdi bir

öykü formu üzerinde çalışıyorum. Yazı alanındaki farklı formlardan belki anı olabilir, belki de çok gezdiğim için seyahat güncelerimi derlediğim bir çalışma olabilir. Şiir konusunda emin değilim çünkü şiire uzak bir insanım. Bu uzaklık sevmediğim anlamında değil, okuma ve yazma noktasında bir uzaklık. İyi şiiri tanırım ve hatta bazı şiirlerde çok duygulanırım ama yine de yazma noktasında şiire biraz uzağım. Birkaç tane şiirim var ancak şiir üzerinde ileride çalışır mıyım, bir şiir kitabı çıkarır mıyım, bu konuda emin değilim. Şu an itibariyle deneme, öykü ve roman şeklinde devam etmek istiyorum, hatta “Bir Yıldız Düşüşü”nü bir üçlemeye tamamlama gibi bir düşüncem var.

Bir yazar olarak okuyucuların hislerine hangi şekilde dokunmak istiyorsunuz?

Muhammed Altun: Bazı insanlar fesleğene benzer. Yeşildir, çok su ister ve üstelik görsel olarak çok da cezbedici bir bitki değildir. Ancak sadece onun başını okşarsanız kokusunu verir. Ben de okurları bir yönüyle fesleğene benzetiyorum, okuyucunun kalbini okşamak istiyorum. Hissetmeye başlasın, çalışmaya başlasın veya şimdiye kadar yabancı olduğu duygularla tanışsın. Bir de zihnine yönelik provokatif eylemlerde bulunuyorum. Bunu da kalıplaşmış düşüncelerden çıkmaları amacıyla yapıyorum. Çünkü bir kitap okuduğum zaman, zihnimdeki katmanları açmaya başladığında bundan sonsuz bir entelektüel lezzet alıyorum. Aynı şeyin karşı tarafta da benim yazdığım şeyler vasıtasıyla gerçekleşmesini istiyorum. Yani düşünmediklerini düşündürmek, hissetmediklerini hissettirmek istiyorum. Bunu bilinçli olarak yapmaya çalışıyorum, biraz provokatif olarak. Böylece fesleğenin başını okşarken olduğu gibi insan da kendi kokusunu hissedebilir.

Birkaç sene önce Vefa Lisesi'ne öğretmen olarak geldiniz. Peki, Vefa sizin için ne anlam ifade ediyor?

Muhammed Altun: Ben Vefa'yı butik bir okul gibi görüyorum. Devasa beş yıldızlı otellere göre butik oteller daha minimal, daha ulaşılabilir, daha lezzetli, daha temiz ve daha özgündür. Ancak diğer otellerin hepsinin aşağı yukarı tüm özellikleri aynıdır. Vefa Lisesi de bana o özgün ve özel havayı veriyor, özellikle orta bina yani Mütercim Rüştü Paşa Konağı. Öğrencilerimi de kendilerine has özellikleri olan ve okula geldikten sonra da o özelliklerini zenginleştiren kişiler olarak görüyorum. Haliyle böyle bir özgünlüğün içinde ben de özgünleşiyorum ve kendime has olan noktaları keşfediyorum. Vefa benim için öğretmenleri ve öğrencileriyle özgün bir kimliği olan bir okul.

SPOR

JAPONYA’NIN PLUSHENKO’SU: YUZURU HANYU

Betül Sancaklı

Çoğu artistik patinaj fanatığıne bu spor dalının en önde gelen sporcularını sorduğunuzda size söyleyecekleri iki tane isim vardır: Evgeni Plushenko ve Yuzuru Hanyu. Her ne kadar Evgeni Plushenko emekli olmuş olsa da çoğu buz patencisi onun gibi bir sporcu olma hayaliyle büyümüştür ve bu sporculara verilebilecek en güzel örnek de Yuzuru Hanyu’dur. Öyledir ki, bu spor dalında yetişen çoğu yeni sporcu artık Yuzuru Hanyu gibi olmak istiyor. Gelin hep birlikte kariyerine göz atalım.

Yuzuru, 4 yaşında astım teşhisi konmasına karşın o zamandan beri sıkı çalışarak olimpiyatlarda dünya rekorları kırarak seviyede bir sporcu olmuştur. İlk yarışması olan 2008-2009 Junior Grand Prix’de beşinci olmasına rağmen bir sonraki sezonda yine aynı yarışmadan şampiyon olarak çıkar. Bundan sonra da neredeyse her sezonda ilk üçte yer almayı başaran Yuzuru’nun dünyaya ismini asıl duyurduğu yer

ve zaman 2014 Sochi Kış Olimpiyatları olur. Parisienne Walkways adlı serbest programıyla, 101.45 puan alarak tekli erkekler kategorisinde bir serbest program için ilk defa 100 puanı geçerek bir dünya rekoru kırar. İki gün sonraki performansında iki kere düşmesine rağmen yine de yüksek bir puan alıp 19 yaşında olimpiyatlarda ilk altın madalyasını kazanır. Kendisine sorulduğunda “Aslında şaşkıyım. Performansından memnun değilim. Gergindim ama yine de altın madalyayı kazandım!” diye cevap verir. Yine 2014’te Japonya’nın Saitama kentinde düzenlenen Dünya Artistik Patinaj Şampiyonasında dünya şampiyonu olur. 2016’nın eylül ayında quadruple loop adı verilen, basitçe tek zıplayısta 4 kere etrafında döndüğü bir zıplama gerçekleştiren ve bunu başaran ilk buz patencisi unvanını kazanır. 2017’de ciddi bir sakatlık geçirdikten sonra 2018’de Pyeongchang Kış Olimpiyatları’nda yeniden piste döner. Burada da altın madalya kazanmasıyla birlikte Dick Button’dan (1952) sonra

olimpiyatlarda art arda iki kez altın madalya kazanan ilk buz patencisi olur.

Yuzuru Hanyu’nun programlarını ilk defa izleyen biri bile adeta bir kelebek misali kaydığını düşünür, zarif bir stili vardır, çoğu zorlu atlayışı neredeyse kusursuz denecek bir biçimde bitirir. Piste adımını attığı andan itibaren gerek giydiği kostümleri olsun, gerek arkada çalan ve performansını sergilediği müzik olsun, gerek ise kayma stili olsun izleyiciye istediği hikayeyi ve temayı iyi bir biçimde anlatabiliyor. Buraya sığdıramadığım daha 13 başarısı bulunan Yuzuru Hanyu henüz 26 yaşında ve kendisine bundan sonra neleri başarmak istediği sorulduğunda “Başarmak istediğim her şeyi başardım diyebilirim, şu saatten sonra sadece kendim için kaymak istiyorum.” cevabını verdi. Henüz performanslarından birini izlemediyseniz 2017’de sergilediği “Hope & Legacy” adlı performansını izlemenizi tavsiye ederim!

Ara Transfer Dönemi

Yusuf Ömer Koçoğlu

Şubat ayına girmemiz itibariyle 2020-2021 sezonunun ara transfer dönemi geride kaldı. Özellikle Türkiye’de çok hareketli geçen bu transfer dönemine gelin beraber bir göz atalım.

3 Büyüklüklerde Transfer
Fenerbahçe

Fenerbahçe şüphesiz olarak bu senenin en ses getiren transferini yaptı. Daha önce Schalke 04, Real Madrid, Arsenal gibi takımların formasını giyen Mesut Özil’i renklerine bağladı. Son 2 sezonda Premier Lig’de 76 maçın yalnızca 42 tanesine çıkan ve toplam 6 gol atıp 4 asist yapan futbolcunun Fenerbahçe’de o eski günlerine dönüp dönemeyeceği ise en çok tartışılan konulardan biri. Mesut Özil’in yanı sıra Fenerbah-

çe kadrosunu güçlendirmek adına Atilla Szalai, Bright Osayi-Samuel ve son olarak İrfan Can Kahveci’yi takıma kattı. İrfan Can transferi için Galatasaray da uğraşmıştı fakat oyuncu en sonunda sarı lacivertli formayı sırtına geçirdi. Fenerbahçe takımından ayrılan oyuncular ise Serhat Ahmetoğlu, Melih Okutan, Kemal Ademi, İsmail Yüksek, Tolga Çiğerci ve Nabil Dirar oldu. Galatasaray

Galatasaray da ara transfer dönemi hareketli geçiren takımlardan. Gedson Fernandes ve DeAndre Yedlin gibi Avrupa’da ismini duyurmuş futbolcuların yanı sıra sarı kırmızılılar, ara transfer döneminde toplam 5 oyuncu ile anlaşmış, 5 oyuncu ile ise yollarını ayırdı. Gelin şimdi bu isimlere bir göz atalım. Gelenler: Halil Dervişoğlu, Henry

Onyekuru, Mostafa Mohamed, DeAndre Yedlin ve Gedson Fernandes. Gidenler: Jesse Sekidika, Emin Bayram, Mbaye Diagne, Ali Yavuz Kol ve Erenan Yardımcı.

Beşiktaş
Beşiktaş bu transfer döneminde iyi bir ivme yakalamış olan kadrosuna 2 oyuncu transfer etmekle yetindi. Siyah-beyazlı ekip, genç oyuncu Bilal Ceylan ve eski futbolcuları Cenk Tosun’u kadrolarına katararken 7 oyuncuyla ise yollarını ayırdı. Gidenler: Kartal Kayra Yılmaz, Atakan Üner, Erdoğan Kaya, Nicolas Isimat-Mirin, Güven Yalçın, Jeremain Lens, Tyler Boyd.

Transfer Özeti:
2020-2021 ara transfer döneminde 5 büyük ligde toplam 140 transfer yapılırken sadece Süper Lig’de 120 transfer yapıldı. Avrupa’da takım

başına ortalama yapılan transfer sayısı 1,42 iken Türkiye’de bu sayı 5,71.

Peki bu bize neyi gösteriyor? Türk kulüpleri 5 büyük ligdeki kulüplerden zengin ve bu yüzden de çok transfer mi yapıyor? Yoksa taraftar gazıyla alınan oyuncuların kötü çıkması, sezon başında iyi yapılmayan transfer planlamaları ve teknik direktörlerin var olan oyuncularla başarı aramak yerine sadece yeni oyuncular istemesi nedeniyle kulüplerimiz transferlere zorunda mı kalıyor? Takdiri okuyucularımıza bırakıyorum. Dolu dolu, bol transferli ve bol harcamalı bir transfer dönemini geride bıraktık. Tüm transferlerin takımlarına faydalı olması, takımların milyonlarını boşa harcamamış olması dileğiyle...

EDA ERDEM DÜNDAR “TARİHİN EN İYİ 100 OYUNCUSU” LİSTESİNE SEÇİLDİ

Selen Vatansever

Fenerbahçe Opet Kadın Voleybol Takımımız ile A Milli Kadın Voleybol Takımımızın kaptanı Eda Erdem DüNDAR, Uluslararası Voleybol Federasyonu (FIVB) tarafından “Tarihin En İyi 100 Oyuncusu” listesine seçildi. FIVB’nin internet sitesinden "Sahada, Denizde ve Hayatta Hep Dümenin Başında" başlığıyla yapılan ve Fenerbahçe Kulübünün internet sitesinde de yer alan paylaşımda Eda Erdem DüNDAR’ın başarılarına ve yelken sporuna olan tutkusuna da yer verildi. Milli oyuncunun 2008 yılında Fenerbahçe’ye transfer olduktan sonra büyük bir sıçrama yaşadığı belirtildi.

Eda Erdem DüNDAR’ın sarı-lacivertli formayla yaşadığı Dünya Kulüpler Kupası şampiyonluğu, milli takımda kazandığı Avrupa Şampiyonası ikincilik ve üçüncülük madalyalarının yanı sıra 2018’de Uluslar Ligi’nde en iyi orta oyuncu seçilmesine yer verildi. Haberde, ay-yıldızlı hem de sarı-lacivertli formayla birçok başarıya imza atan Eda Erdem DüNDAR’ın Birleşmiş Milletler Dünya Kız Çocukları Günü’ne verdiği destekten de bahsedilerek tecrübeli oyuncunun sosyal yönüne vurgu yapıldı.

VAKIFBANK, MİSLİ.COM SULTANLAR LİGİNDE BİRİNCİ SIRADA DEVAM EDİYOR

Yağmur Esenoğlu

Misli.com Sultanlar Ligi’nde 27.hafta yeni geride bırakılmışken Vakıfbank’ın puan durumu gözlerden kaçmıyor. Oynadığı 26 oyundan 25 galibiyet 1 mağlubiyet (8.hafta THY ile oynadıkları maç 3-2 bitmişti.) ile çıkan Vakıfbank, 27.haftada Eczacıbaşı ile oynadı ve 3-0 galip geldi. Maçtan sonra oyuncularla ve Başantrenör Giovanni Guidetti ile yapılan röportajlarda da geçtiği üzere, hem takımlar hem de hayranlar tarafından uzun süredir heyecanla beklenen bir maçtı. Giovanni Guidetti, zor maçlar oynamayalı ve güçlü rakiplerle karşılaşmayalı uzun zaman olduğunu,bu yüzden maçta takımdan ne beklemesi gerektiğini bilmediğini ama performanslarından gayet memnun olduğunu belirtti.

Hayranlarla olan konuşmalarım

sonucunda herkesin biraz daha uzun bir maç beklediği çıktı. Voleybolda asla öncesinden galip belirlenemez ama bu maçta taraf tutmak diğerle-

düğü gibi olmadığını biliyorum. Yani maç 3-0 bitti diye kolaydı gibi şeyler söylenmesi doğru olmaz. İki tarafın oyuncuları da iyi performans

rine kıyasla daha zordu. Zorluk derecesinden çok ayrıntısına giremem çünkü kendim de voleybol oynayan birisi olarak sahada işlerin görün-

sergilediler ama Eczacıbaşı daha fazla açık bıraktı, bunu Vakıfbank pasörü Maja’nın neredeyse ard arda plase ile 3 sayı kazanmasından gö-

rebiliriz. Ayrıca Vakıfbank’ın 1.skorer ismi Isabelle Haak çok agresif bir performans sergiledi, takıma 27 sayı kazandırdı ve Eczacıbaşı’nın blokları bunu engellemede yetersiz kaldı. Blok her şeyi durduramaz tabii, bloktan seken topların takibi de zordu çünkü Isabelle’in etkili smaçları topu zorlayıcı yerlere gönderabiliyordu. Eczacıbaşı daha önce takım olarak koronavirüsü atlattı ve bunun psikolojik etkilerini de göz önünde bulundurmamız gerekiyor. Bunlara Vakıfbank’ın takım olarak güçlü performansı da eklenince maç karşı tarafa set vermeden alındı.

Eczacıbaşı’ndan bu performansları hakkında bir açıklama gelmedi. İlerde yapılacak maçlarda açıklarını kapatıp hepimizin alışıık olduğu takım momentumunu geri kazandıklarında oynanacak leziz ve rekabetli maçları dört gözle bekliyoruz.

YAŞAM

SULARIMIZ TÜKENİYOR

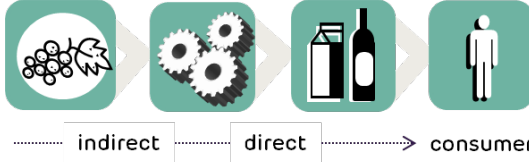
Edasu Güvenç

Türkiye’nin suları 20 yıl içinde tükenebilir. Sadece 20 yıl sonra içecek su dahi bulamayabiliriz. Hızla artan nüfus ve küresel ısınma sularımızın tükenmesinin en büyük sebeplerinden. Peki, yaşamımıza devam etmemizi sağlayan, en önemli madde olan suyu kurtarmak için çok mu geç? Kesinlikle hayır. Temiz suyumuz kalmadığı zaman her şey için çok geç olur. Elimizde hâlâ su varken kullanımını kısıtlar ve tasarruf yaparsak suyu koruyabiliriz. Ancak öncelikle ne kadar su harcadığımızı ve ne kadar harcamamız gerektiğini öğrenmeliyiz. Öncelikle su ikiye ayrılıyor: gerçek su ve sanal su. Gerçek su, elimizle dokunduğumuz, gördüğümüz, içtiğimiz suyun adı. Elle-

rimizi yıkarken, sifonu çekerken kullandığımız sular gibi. Sanal su ise bir ürün üretilirken kullanılan ancak bizim direkt olarak görmediğimiz ve dokunmadığımız sular. Yani bir ürünün yetiştirme, üretme, paketlenme, nakliye aşamalarında kullanılan su. Sanal su da kendi içinde üçe ayrılıyor: yeşil su, mavi su ve gri su. Yeşil su, yağmur sularını; mavi su, yer üstü ve yer altı tatlı sularını; gri su ise pis suları temsil ediyor. Su ayak izi tüm üretim ve tüketim süreçlerinde kullanılan gerçek ve sanal toplam su miktarını ifade eder.

Türkiye’de yirmi yıl önceye kadar kişi başına düşen yıllık su miktarı 4000 metreküp iken artık sadece 1430 metreküp. Bu da günde 3836 litre suya denk geliyor. Sadece bir

günde binlerce litre su harcayamayaacağınızı düşünüyor olabilirsiniz ancak sadece bir porsiyon yani 200 gram kırmızı etin su ayak izi 3100 litre. Bir bardak kahvenin su ayak izi 140 litre, bir adet pamuklu tişörtün 2700 litre, bir adet hamburge-

rin 2400 litre. Sadece sabah kalkıp elimizi yüzümüzü yıkayıp dişlerimizi fırçalarken bile neredeyse 10 litre su harcıyoruz. Sadece 9 litre suyla yıkanabilecek bir makine dolusu bulaşığı önce sudan geçirerek 57 litre daha fazla su harcıyoruz.

Bütün bu yaptığımız günlük aktiviteler, yediklerimiz ve içtiklerimizin toplam su ayak izlerinin 3836 litreyi geçmemesi gerekirken Türkiye’de kişi başı harcanan günlük su miktarı 4425 litre. Siz de internetten kendi su ayak izinizi hesaplayabilirsiniz.

Suyumuzu tasarruflu kullanırsak onu koruyabileceğimizi söylemiştim. Su tasarrufu yapmak ise aslında oldukça basit. Pandemi dolayısıyla sık sık ellerimizi yıkadığımız bu günlerde ellerimizi sabunlamadan önce ıslatırken musluğu açarak istemeden çok fazla suyun akmasına sebep olabiliyoruz. Bunu önlemek için boş bir sabun şişesine su doldurarak ellerimizi çok daha az su kullanarak ıslatabiliriz. Buna benzer olarak dişlerimizi fırçalar-

ken suyu açık bırakmamak, duş süremizi kısaltmak, akıtan muslukları tamir etmek yapabileceğimiz en basit tasarruflar. Bunların yanı sıra kısa süreliğine giydiğimiz ve attığımız kıyafetler yerine uzun süre giyilebilecek sürdürülebilir kıyafetler ya da ikinci el kıyafetler alabiliriz. Böylece binlerce litre suyun kirlenmesini engelleyebiliriz. Ayrıca elimizden geldiğince vegan beslenmeye çalışmak binlerce litre suyun harcanmasını engelleyecektir. Eğer imkân varsa yağmur suyunu depolamak da oldukça basit. Evin dışındaki bir tankerde su depolayarak ve çatıları da bu depoya yönlendirerek depolanabilen yağmur suyunu bahçe yıkama, bitki sulama, araba yıkama gibi işlerde kullanabilirsiniz.

HANGİ ZAMANI YAŞIYORUZ?

Aslı Zeynep Abaka

Yaşlandığımızda, geç kaldığımızda veya sevdiğimiz bir şeye doymadığımızda suçladığımız ortak bir şey vardır: zaman. Kimi zaman hızlı geçtiğinden yakınırsınız, kimi zaman ise yavaş geçtiğinden. Keyfinizi çıkardığınız tatlı günler bir gün gelir de geçmişimiz olur, o zaman yine zamanı suçlu buluruz. Hayat ve ölüm arasında sıkıştığımız bu dünyada prangalarımızı temsil eden şeydir zaman. O kadar belirsizdir ki farkına varmak için çok fazla parçaya ayrılmış; yıl, ay, hafta... Yetmemiş salisesine kadar ölçülmüş. Gel gelelim ki bu ölçüler de yetmemiş zamanı anlamaya. Acı içinde kıvrılırken geçirdiğimiz bir saat veya sevdiklerimizle geçirdiğimiz bir saat hangimize aynı gelir ki?

Zamanın niteliğini sorguladığımız bu durumlarda karşımıza iki durum çıkıyor: Kronos ve Kairos. Aslında bu kelimeler Yunan mitolojisinde iki farklı tanrıyı temsil etmektedir. Kronos, Gökyüzü (Uranüs) ve Toprak’ın (Gaia) oğlu ve kainatın hakimidir, zamanın tanrısıdır. Kronoloji adını verdiğimiz olaylar dizini de Kronos’tan türemiştir. Gün, ay, yıl olarak böldüğümüz zaman Kronos’u temsil eder. Sürekli peşinden koşar, yakalamaya çalışırız. Bir dakika sonra yaşayacağımıza garanti verircesine planlar yaparız ve zamanı kullanırız. Acımasızca geçtiğinden, bizi değiştirdiğinden çok yakınırsınız. Tanrı Kronos’un çocuklarını yutması gibi kronos zamanı da bizi yutar ve içinde kayboluruz.

Kairos ise Zeus’un oğlu olan fırsatlar tanrısıdır. Omuzlarında ve ayak-

larında kanatları bulunur ve başının arka tarafı saçsızdır. Bu nedenle arkasından onu yakalamak imkânsız

hale gelir. Nasıl ki fırsatlar karşımıza peşinden koştuğumuzda değil de beklemediğimiz zamanlarda geliyorsa, kairos zamanı da en dingin olduğumuz zamanlarda ortaya çıkar. Sevdiğimiz bir kitabı okuduğumuz-

da, arkadaşlarımızla eğlendiğimizde ve bize en çok huzur veren müziği dinlediğimizde gelir. Huzurlu ve dingin anlarımızda genellikle geleceğimizi ve geçmişimizi düşünmeyi bırakır ve “an”a odaklanırsınız. Bu nedenle geçişine direnmek yerine biz de ona kapılıp yanı sıra yürümeliyiz. Yenilenmek, dinginleşmek ve fırsatlara sahip olmak için şimdiyi yaşamalıyız. Kronos ve Kairos’un hikayelerine baktığımızda aslında birçok mitin, hayatın akışının bir nebze bile olsun anlaşılması için ortaya çıkarıldığı kanıksamasına varıyorum. Böylece, tanımlamasına varmamızın bir hayli zor olduğu olguları somutlaştırıp yorumlar yapabiliyoruz. Tek yapmamız gereken şey hangi mitin içerisinde yaşayacağımıza karar vermek ve yaşayacağımız zamanı seçmek.

KAYNAKÇA

TARİH
TÜRK KADINININ SEÇME VE SEÇİLME HAKKI
https://www.atam.gov.tr/wp-content/uploads/05-Sevilay-Ozer.pdf
https://www.catlakzemin.com/5-aralik-1934-turkiyede-kadınların-secmeye-seçilme-hakları-tanındı/
https://www.sozcu.com.tr/2018/gundem/turk-kadınının-secmeye-ve-seçilme-hak-kini-kazandigi-gun-5-aralik-kadin-haklari-gunu-kutlu-olsun-2777157/?utm_source=dahafazla_haber&utm_medium=free&utm_campaign=dahafazlahaaber
Osmanlı’da Kadın Hakları
http://proje.akdeniz.edu.tr/mcri/mjh/4-2/MJH-6-Aylin_DOGAN.pdf
http://earsiv.batman.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12402/2015/1.pdf?sequence=1&isAllowed=y
https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/73868
https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Default.aspx (Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Belge Tarihi: 10-01-1315, Yer Bilgisi: 10-77, Kurum: DH.TMİK.S.. (Dahiliye Islahat)
https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Default.aspx (Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Belge Tarihi: 29-01-1229, Yer Bilgisi: 49-2966, Kurum: C.ADL. (Cevedet Adliye)
https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Default.aspx (Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Belge Tarihi: 20-10-1068, Yer Bilgisi: 92-276, Kurum: A. {DVNSMHH.d... (Bab-ı Asafi Defterleri)
https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Default.aspx (Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Belge Tarihi: 26-01-1324, Yer Bilgisi: 311-18, Kurum: ZB. (Zabtiye)
https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/Default.aspx (Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Belge Tarihi: 06-07-1267, Yer Bilgisi: 209-6779, Kurum: İ.MVL. (İrade Meclis-i Vala)

Julia Pardoe, The city of the Sultan and Domestic Manners of the Turks in 1836, (Ed.) H.Colburn, Londra 1837, sayfa 100. (https://archive.org/details/cityofsultand001pardiala/page/100/mode/1up)
Edmondo de Amicis, Constantınople, (Çev.) C.Tilton, New York 1878, sayfa 223. (https://babel.hathitrust.org/cgi/ptid=uc2.ark:/13960/t7sn03s2x&view=1up&seq=232)
Julius R. Van Millingen, Turkey, (Ed.) Adam and Charles Black, Londra 1911, sayfa 76.(https://archive.org/details/turkey00vanm/page/76/mode/1up)
https://islamansiklopedisi.org.tr/hukuk-i-aile-karamanesi
https://www.ekrembugraekinci.com/pdfs/OsmanliAileKanunu.pdf
https://www.devletarsivleri.gov.tr/varliklar/dosyalar/eskisiteden/yayinlar/osmanli-arsivi-yayinlar/arsiv_belgeleri_ne_gore_osmanlida_kadin.pdf)
Kütül-Amâre Kuşatması
https://tr.wikipedia.org/wiki/K%C3%B-Bt'%C3%BCl-Am%C3%A2re_Ku%C5%9Fatmas%C4%B1
https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/1940865-kut-kahramani-halil-pasanin-degil-turkiyeye-girmesi-turk-elciliginde-yemek-yemesi-bile-yasakti
https://www.youtube.com/watch?v=R-0VEi5KoH-I
https://www.youtube.com/watch?v=hzmKYflaJ0
Tiranlığın Tarihi
Marian Reformları
Age of Revolution (Eric Hobsbawm)
A History of Fascism (Stanley Payne)
El Principe (Machiavelli)
www.researchgate.com
www.wikipedia.org
GÜNDEM
PANDEMİYLE MÜCADELEDE DEVLETLER
https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-55699746
https://thinktech.stm.com.tr/uploads/raporlar/pdf/642020135824738_stm_blog_covid_19_ile_mucadelede_ornek_ulkeler.pdf
Dünyanın İlk Uçan Araba Havaalanı Resmi Onay Aldı
https://www.inovasyonlar.com/ucan-araba-ve-drone-havalimani/

https://www.tamindir.com/haber/ucan-araba-drone-havalimani_65322/
https://www.haber365.com.tr/teknoloji-haberleri/ingiltere-dunyanin-ilk-ucan-araba-havaalani-icin-resmi-izni-verdi-h245563.html
https://technotoday.com.tr/wp-content/uploads/2018/10/u%C3%A7an-otomobil-1.jpg
https://img.tamindir.com/resize/850x478/2021/01/455131/ucan-araba-drone-havalimani.jpg
PANDEMİ SEBEBİ İLE VİZYON TARİHİ ERTELENEN FİLMLER
https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat/fantastik-canavarlar-3te-johnny-deppin-yerine-gecen-mads-mikkelsen-hem-guzel-hem-uzucu,EnQsy7IUPkmetjOdRdzfEw
https://fantastikcanavarlar.com/haberler/fantastik-canavarlar-3-vizyon-tarihi/
https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat/james-bond-serisinin-25-filmi-no-time-to-diein-dijital-platformda-yayinlanacagi-yalanlandi,5ezT5nPtK0-8f2culiT-MMQvPwQCuxX1kqbycdMAVliIw
https://boxofficeturkiye.com/film/olmek-icin-zaman-yok-2014419
https://www.gazeteduvar.com.tr/elvis-presley-filmi-ertelendi-haber-1511892
https://www.ntv.com.tr/galeri/sanat/elvis-presley-filmi-ertelendi,cj1e8Q6UE-mi2oNHLmxHgxfhBNiDXPKcj-I-v6Aih6BQ
https://boxofficeturkiye.com/film/hizli-ve-ofkeli-9-2013124
https://www.chip.com.tr/haber/avatar-2-cikis-tarihi-ve-tum-bilinenler-disney-vizyon-tarihini-erteledi_86076.html
https://www.webtekno.com/venom-let-terre-be-carnage-2021-ertelendi-h90733.html
http://www.beyazperde.com/haberler/filmler/haberler-95374/
https://www.beyazperde.com/haberler/filmler/haberler-93138/
https://boxofficeturkiye.com/haber/teseris-sinis-samuel-l-jackson-ve-chris-rock-li-yeni-filmi-spiral-from-the-book-of-saw-dan-fragman-yayinlandi-2484
http://www.beyazperde.com/filmler/film-263793/
http://www.beyazperde.com/haberler/

filmler/haberler-93449/
https://boxofficeturkiye.com/haber/john-wick-4-spiral-ve-the-hitman-s-wife-s-bodyguard-gibi-filmlerin-vizyon-tarihi-ertelendi-2596
Bitcoin Neden Yükseliyor?
-https://theconversation.com/bitcoin-why-the-price-has-exploded-and-where-it-goes-from-here-152765
-https://finans.mynet.com/haber/detay/kripto-para/bitcoin-son-durum-bitcoin-48-bin-dolari-gecti-bitcoin-neden-yukseliyor-bitcoin-nere-den-ve-nasil-alinir/414398/
BİLİM VE TEKNOLOJİ
Çağımızın Hastalığı: Obezite
https://en.wikipedia.org/wiki/Obesity#cite_note-pharmaReview-96
https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/obezite/obezite-nedir.html
https://academic.oup.com/sleep/article/41/4/zsy018/4833233
https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4825944/
https://www.who.int/teams/health-promotion/physical-activity
https://academic.oup.com/eurpub/article/18/3/339/518507
https://www.annualreviews.org/doi/10.1146/annurev.publhealth.26.021304.144437
https://www.nature.com/articles/0801434
http://ipsdweb.ipsd.org/uploads/IPPC/CSM%20Media%20Health%20Report.pdf
https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1467-789X.2008.00481.x
https://www.semanticscholar.org/paper/Eating%2C-exercise%2C-and-%22thrifty%22-genotypes%3A-the-dots-Chakravathy-Booth/2a308549d0abed485e-230c108a8bbe9338e2c926
https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/obezite/obezitenin-yol-actigi-saglik-problemleri.html
https://www.memorial.com.tr/saglik-rehberi/obeziteden-korunmak-icin-11-oneri
Aksolotl Doku Onarımı ile İlgili Araştırmalarımızda Bir Kilit Nokta Olabilir
https://www.nationalgeographic.com/animals/amphibians/a/axolotl/
https://www.mentalfloss.com/article/63130/11-awesome-axolotl-facts
https://www.quantamagazine.org/axolotl-genome-slowly-yields-sec-

rets-of-limb-regrowth-20180702/
https://evrimagaci.org/tekrarla-yandna-6057
https://news.yale.edu/2020/01/28/tinysalamanders-huge-genome-may-harbor-secrets-regeneration
LİSE ÖĞRENCİLERİ DÖRTLÜ DIŞ GEZEĞEN KEŞFETTİLER
http://www.astronomidiyari.com/yazi/turk-gokbilimci-liderliginde-iki-lise-ogrencisi-dort-gezegen-kesfetti/
https://www.slashgear.com/high-school-students-discover-a-quartet-of-exoplanets-31657488/
https://popsci.com.tr/liseliler-tansu-daylanin-rehberliginde-dort-otegezegen-kesfetti/
https://www.smithsonianmag.com/smithsonian-institution/high-schoolers-discovered-four-exoplanets-smithsonian-180976884/
YAŞAM SULARIMIZ TÜKENİYOR
https://sutema.org/kirilgan-dongu-su-ayak-izi.15.aspx
http://awsassets.wwftr.panda.org/downloads/turkiyenin_su_riskleri_raporu_web.pdf
https://www.youtube.com/watch?v=w4pPjndoxKc&t=691s
SPOR
Eda Erdem Dündar “Tarihin En İyi 100 Oyuncusu” Listesine Seçildi
www.haberturk.com
www.hurriyet.com
www.fenerbahce.org
www.trthaber.com
Ara Transfer Dönemi
https://www.karakartal.com/futbol/transfer-transfer-transferSXHBQ110436SXQ
https://www.transfermarkt.com.tr/
https://www.google.com/search?q=s%C3%BCper+lig
https://twitter.com/Besiktas
Japonya’nın Plushenko’su: Yuzuru Hanyu
https://en.wikipedia.org/wiki/Yuzuru_Hanyu#2013%E2%80%932014_season:_Olympic_and_world_titles
https://www.olympic.org/yuzuru-hanyu#:~:text=His%20stunning%20display%20earned%20him,barrier%20in%20the%20short%20programme.
https://seobiiiiieluv.tumblr.com/post/611639986978209792
https://www.instagram.com/yuzuruoi/